ПРАЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАЯЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

Зьвязда

№ 274 (3382) Нядзеля 1 сьнежня 1929 г.

Орган Цэнтральнага і Менскага Камітэтаў Камуністычнай Партыі (б) Беларусі

Адрас рэд. і канторы: Менск, Савецкая, 63
ШТОДЗЕННАЯ ГАЗЭТА, ГОД ВЫДАНЬНЯ XIII
Тэлефоны: рэдактар—1074, сакратар—619, кантора—781

ПЭЙПІН, 30. Мясцовы друк публікуе паведамленьне, што мукдэнскі ўрад ужо назначыў дэлегацыю для ўдзелу ў савецка-мукдэнскай канфэрэнцыі. У склад дэлегацыі ўваходзяць Вэлінгтон Ку і харбінскі камісар па замежных справах Сай-Юн-жэнь. Мукдэнскі дыплёмат Цай выехаў у Хабараўск.

АПОШНІЯ НАВІНЫ Б. С. С. Р.

ВОРША. (Па тэлефону ад нашага кар.) Сёньня, 30 лістапада, а 7-й гадзіне ўвечары адкрылася акруговая нарада груп беднаты Аршаншчыны. На нараду зьявіўся 101 дэлегат ад усіх раёнаў акругі. Ад аршанскага акругкому партыі канфэрэнцыю вітаў т. Віленстовіч і ад акрвыканкому тав. Хандогі.

Учора адкрылася менская канфэрэнцыя ўдарнікаў

МЕНСКІ АКРУГКОМ КП(б)Б—КАНФЭРЭНЦЫІ УДАРНІКАЎ

Перадавым байцом рабочай клясы, барацьбітом на фронце сацыялістычнага будаўніцтва—канфэрэнцыі ўдарнікаў Менскае акругі—[illegible]

[illegible]

Няхай жыве міжнародная сацыялістычная партыя! Уперад, да новых перамог на фронце сацыялістычнага будаўніцтва!

МЕНСКІ АКРУГКОМ КП(б)Б.

АД РЭДАКЦЫІ. [illegible]

Слова вытворчаму авангарду рабочае клясы!

Узмацнім тэмпы сацбудаўніцтва, выконвем пяцігодовы плян у 4 годы

На ўдзельнікаў канфэрэнцыі ўдарных брыгад Менскае акругі

[illegible]

П.

Мы мала ведаем аб гэроях сацспаборніцтва

[illegible]

Б. ТАБАЯНІК.

Дапамагчы першаму ўдарнаму заводу!

[illegible]

Драпежнікі сусьветнага капіталу згаворваюцца для ўмяшальнасьці ў савецка-кітайскі канфлікт

Нарада паміж прадстаўнікамі ПАЗШ, Англіі, Францыі і Японіі, адносна савецка-кітайскага канфлікту

НЬЮ-ЁРК, 29. Як паведамляюць з Вашынгтону, дзяржаўны дэпартамэнт мае нараду адносна савецка-кітайскага канфлікту з Англіяй, Японіяй, і Францыяй. Вашынгтонскі карэспандэнт газэты «Гэральд Трыбюн» піша: «Дзяржавы маюць толькі адну падставу для таго, каб пабудзіць СССР заключыць паразуменьне, якое забясьпечвала-б мір ў Манчжурыі. Гэтаю падставаю зьяўляецца той факт, што СССР падпісаў пакт Кэлёга. Лічыцца магчымым, што ў выніку такога паразуменьня СССР адмовіцца ад КУ ч. за ўзнагароду, гарантаваную дзяржавамі».

Францускія імпэрыялістыя незадаволены разьвязкаю канфлікту

ПАРЫЖ, 29. Камэнтуючы абмен нотамі паміж Савецкім урадам і Мукдэнам, «ТАН» яўна незадаволены, як згодаю Чжан-Сюэ-ляна прыняць умовы савецкага ўраду, так і наогул нечакана крутою разьвязкаю канфлікту. Адзначаючы, што нота Чжан-Сюэ-ляна савецкаму ўраду была паслана 28 лістапада, «ТАН» устанаўляе, што дэмаршэ кітайскіх пасланьнікаў перад урадамі дзяржаў—удзельніц пакту Келёга і ў Жэнэве, якія адбыліся 25, 26 і 27 лістапада былі зроблены ў той момант, калі «гульня Масквы з Мукдэнам фактычна ўжо была скончана». Газэты не дапушчаюць, каб Чжан-Сюэ-лян, прызнаючы сябе пераможаным Савецкім Саюзам і ўступаючы ў перагаворы з Савецкім урадам, дзейнічаў бяз згоды Нанкіна.

Ангельскі ўрадавы орган прызнае вытрыманасьць СССР

ЛЁНДАН, 29. Урадавы орган «Дэйлі Гэральд» піша ў перадавым артыкуле: «Надзеі на тое, што Кітай прыме савецкія патрабаваньні, сьведчаць аб тым, што пагражаючае становішча ў Манчжурыі будзе ліквідавана. Трэба сказаць, што савецкі ўрад быў вельмі вытрыманы, ня гледзячы на сур'ёзнейшую правакацыю». (ТАСС).

На савецка-кітайскіх перагаворах Мукдэн будзе выступаць і ад імя Нанкіна

ТОКІЁ, 29. Агенцтва «Сін-Бун-Рэнго» падае з Мукдэна: «На савецка-кітайскіх перагаворах, якія маюць адбыцца, з боку Кітаю будзе прадстаўлены мукдэнскі ўрад, аднак, ён будзе выступаць і ад міа нанкінскага ўраду.

Нанкінскія дыплёматы ня здольны выращыць савецка-кітайскі канфлікт

ШАНХАЙ, 29. Кітайская прэса паведамляе, што Шанхайская арганізацыя Гаміндану ўхваліла рэзалюцыю, у якой патрабуе безадкладнага звальненьня міністра замежных спраў Ван Чжэн-ціна і арышту Чжоу Лун-хуана (начальнік рускага дэпартаманту міністэрства замежных спраў у Мукдэне). Шанхайская арганізацыя Гаміндану абвінавачвае Ван Чжэн-ціна і Чжоу Лун-хуана ў тым, што яны ня ў стане выращыць савецка-кітайскі канфлікт. Як падае «Шун-Бао» гамінданаўскія колы ў Пэйпіне і Шандзіне, а таксама ва ўсёй Манчжурыі абвінавачваюць нанкінскіх дыплёматаў у неадпаведнасьці свайму прызначэньню. (ТАСС).

Пралетарыят Нямеччыны вітае ЦК УсеКП(б) і Далёка-Ўсходнюю з посьпехам

БЭРЛІН, 29. Вестка аб капітуляцыі Мукдэнскага ўраду наступіла ў момант пасяджэньня пленуму ЦК КПН. Агалошанае гэтае паведамленьне Эльманам выклікала вялікае захапленьне сярод удзельнікаў пленуму. Пленум паслаў прывітальную тэлеграму ЦК УсеКП(б). Кіраўніцтва забароненага саюзу Чырвоных франтавікоў і юнацкая арганізацыя Чырвоных франтавікоў паслалі прывітальныя тэлеграмы ЦК УсеКП(б) на імя т. Сталіна і Далёка-Ўсходняй на імя т. Блюхэра. Прывітаньні пасланы таксама працоўнымі Вэдынга, прадстаўнікамі бэрлінскіх друкароў і інш. Кіраўніцтва Бэрлін-Брандэнбургскай арганізацыі КПН зьвярнулася з адозвай да працоўных Бэрліну, у якой растлумачваецца значэньне апошніх падзей. (ТАСС).

Развал мукдэнскай арміі

ТОКІЁ, 29. З Харбіна падаюць, што бунты і непарадкі на заходняй лініі К. У. чыг. прымаюць вялкія разьмеры. З Хайлара рознымі шляхамі эвакуюцца адміністрацыйныя асобы, паліцэйскія чыны і іншыя прадстаўнікі ўлады. Новыя тысячы насельніцтва ў беспарадку і ў шмат выпадках пеша ідуць у Харбін. Улада зусім бясьсільна зьліквідаваць бунт. У раёне Хайлар-Бэхэду паводле загаду кітайскага камандаваньня зруйнаваны галоўнейшыя чыгуначныя будынкі. Матывам да гэтага зьявіўся непакой, што гэтыя будынкі могуць быць выкарыстаны савецкім войскам. Бандытамі разграблены ўсе пасёлкі. Насельніцтва, якое прабуе ўцякаць, бярэцца пад падазрэньне ў спачуваньні «Красным» і расстрэльваецца. Вагоны цягнікоў, якія ідуць у Харбін, перапоўнены. На вагонах сядзяць нярэдка па 50 чалавек, зьвязаных паміж сабою ў мэтах асьцярогі ланцугом. Многа выпадкаў гвалтаў над жанчынамі. На шляхох валяюцца трупы мірнага насельніцтва. У старым Харбіне знойдзены 3 трупы кітайцаў і адзін—рускага. У Фудзяне полк, які ўзбунтаваўся, патрабаваў выдаць яму зброю, але ад выхаду з гораду ўстрымаўся.

На Міруцкім працэсе

ЛЁНДАН, 25. Адзін з абвінавачаных па Міруцкім працэсе дзеячоў індыйскага рабочага руху Брэдлі ў лісьце да ангельскага камітэту «Абароны Міруцкіх вязьняў» выкрывае, якім чынам судовыя ўлады падбіралі матэр'ял для абвінавачаньня. Брэдлі паказвае, што 8 сьведак абвінавачаньня былі прысланы з Лёндану. У ліку дакумэнтаў, паданых гэтымі сьведкамі судовым органам, фігуравалі матэр'ялы, захваченыя ў часе налёту на памяшканьне ангельскай кампартыі ў 1925 г., фатаграфічныя здымкі тэлеграм і лістоў, у тым ліку тых лістоў, якія Брэдлі пісаў... сваёй матцы.

Перадавому атраду фронту сацспаборніцтва

Шчыра вітаем Менскую акруговую канфэрэнцыю ўдарных брыгад—перадавы атрад фронту сацыялістычнага спаборніцтва.

Прэзыдыум ВСНГ упэўнены, што і ў далейшым ударнікі, арганізуючы і накіроўваючы вытворчую ініцыятыву рабочых фабрык і заводаў у справе індустрыялізацыі і ўзмацненьня тэмпу сацыялістычнай перабудовы народнае гаспадаркі, будуць даваць сапраўдны ўзор камуністычнай работы.

Прэзыдыум ВСНГ БССР.

КАЛГАС НА ПЛОШЧЫ 25 ТЫСЯЧ ГЭКТАРАЎ

МАГІЛЕЎ (па тэлефону). У Чэрыкаўскім раёне, Магілеўскай акругі, арганізаваўся самы буйны калгас у БССР на плошчы 25 тысяч гэктараў. У калгас увайшло 2.136 гаспадарак.

Калгас аб'ядnae вёскі 3-х з паловай сельсаветаў.

ЭЛЕКТРЫФІКАЦЫЯ МАР'ІНСКАГА БАЛОТНАГА МАСЫВУ

ПРАЕКТЫРОЎКА 3-Й РАЁННАЙ ЭЛЕКТРАСТАНЦЫІ

Першы ў БССР цукравы завод

Паводле першапачатковага праекту ВСНГБ, намячалася пабудаваць у саўгасе імя 10-годзьдзя БССР на Марынскім балотным масыве электрастанцыю ў 1.500 кілёват з тым, каб гэтая станцыя абслугоўвала саўгас і калгасы на тэрыторыі 15 тысяч гэктараў.

У зьвязку з вялікім ростам калектывізацыі ў Бабруйшчыне, ВСНГ высунуў новы варыянт электрыфікацыі Марынскага тарфянога масыву шляхам пабудовы электрастанцыі ў 5.000 кілёват. Новы праект прадугледжвае ахапіць электрастанцыяй раён у 50-80 тысяч гэкт. зямлі. Гэты новы праект распрацоўваецца ў ВСНГБ пры ўдзеле маскоўскіх прафэсароў-кансультантаў. Для пачатку работ адпушчаны 350 тысяч рублёў.

Знаходжаньне электрастанцыі ў цэнтры трохкутніка Бабруйск—Слуцак—Мазыр высоўвае пытаньне аб пабудове ў далейшым у гэтым раёне 3-й раённай электрастанцыі.

У сувязі з тым, што пасевы буракоў на балоце далі спрыяючыя вынікі, праектуецца пабудова ў раёне Мар'інскага масыву першага ў БССР цукровага заводу. Акрамя таго, намячаецца пабудова вялікага крухмальнага заводу.

Адчыненьне другое сэсіі ЦВК СССР

Сэсія адчынілася прамоваю Файзулы Хаджаева

МАСКВА. 29-га лістапада а 6-й гадзіне ўвечары ў Вялікім Крамлеўскім Палацы адчынілася 2-ая сэсія ЦВК Саюзу ССР. Заля пасяджэньня перапоўнена. Ў дыплёматычнай лёжы—прадстаўнікі замежных місій і пасольстваў. Сэсію адчыніў прамовай т. **Файзула Хаджаеў.**

Пасьля прамовы т. Хаджаева сэсія прыступае да абмеркаваньня кантрольных лічбаў народнае гаспадаркі на 1929-30 г. З дакладамі па гэтым пытаньні выступіў старшыня СНК СССР т. Рыкаў, якога спаткалі доўгімі аплёдысмэнтамі.

30-га лістапада а 10-й гадзіне раніцы пасяджэньне сэсіі адчыніцца дакладам т. **Кржыжаноўскага** аб кантрольных лічбах народнае гаспадаркі і культурным будаўніцтве СССР на 1929-30 г. (ТАСС).

Пралетарыят Францыі не дапусьціць да задушэньня „Юманітэ“

РЭВАЛЮЦЫЙНАЕ СПАБОРНІЦТВА ПАМІЖ РАБОЧЫМІ РАЁНАМІ ДЛЯ ЗБОРУ СРОДКАЎ НА КАРЫСЬЦЬ «ЮМАНІТЭ»

ПАРЫЖ, 29. Праўленьне рабоча-сялянскага банку сёньня апублікавала новую дэкляраю за подпісам дырэктара і 12 членаў праўленьня, у якой заяўляе, што праўленьне супольна з пралетарскімі арганізацыямі Францыі ня дасьць скарыстаць банк для задушэньня «Юманітэ» Праўленьне пацьвярджае, што запазычанасьць «Юманітэ» складае ў сучасны момант усяго 1.146.000 франкаў.

Зборы на карысьць «Юманітэ» працягваюцца з нязьменным посьпехаам і да сёнешняга дня дасягнулі ўжо 1.055 тысяч франкаў.

4-ты раён Парыскай арганізацыі кампартыі выклікаў на рэвалюцыйнае спаборніцтва ўсе астатнія раёны Парыскай арганізацыі, забавязуючыся сабраць да канца году 10 тысяч франкаў, стварыць 10 новых камітэтаў у абарону «Юманітэ» на прадпрыемствах і максымальна пашырыць сетку рабкораў. Адлічэньні прафэсыянальных арганізацый на карысьць «Юманітэ» на сёняшні дзень перавысілі 90 тысяч франкаў.

Рэакцыйныя газэты працягваюць весьці паклёпніцкую кампанію супроць «Юманітэ» і паранейшаму настойваюць на рашучых дзеяньнях у адносінах да газэты ў выпадку нявыплаты ўсяго доўгу да канца месяца. (ТАСС).

Супрацоўнікі „Ижевской Правды“ і „Гудери“—у фонд дапамогі „Юманітэ“

ІЖЭЎСК, 29. Супрацоўнікі газэт «Ижевская Правда» і «Гудери» сабралі ў фонд дапамогі «Юманітэ» 75 руб. і выклікаюць усе газэты Ніжагародзкага краю пасьледваць іх прыкладу. (ТАСС).

Панаваньне ангельскага імпэрыялізму ў Паўднёвай Афрыцы

ЛЕНДАН, 24. Орган камуністычнай партыі Англіі «Уоркэрс Лайф» паведамляе рад падрабязнасьцяй аб умовах жыцьця тубыльнага насельніцтва і белых рабочых у Паўднёвай Афрыцы. Наядаўна ў Аксфордзкім унівэрсытэце выступаў генэрал Сьміт, які ў сваім дакладзе намаляваў жыцьцё Афрыкі ў ружовых фарбах і назваў тубыльцаў «шчасьлівымі людзьмі Афрыкі». Іменна гэты-ж **генэрал Сьміт камандаваў штыкамі і кулямётамі, якія палажылі сотні трупаў у дні крывавых зьбіваньняў у Бунхоку, Бундэлаварцы і ў вёсцы «Дыб Тай». Той-жа генэрал Сьміт кіраваў крывавай бойняю ў 1922 годзе ў Рандзе, дзе ён арганізаваў налёт на бастуючых рудакопаў і перабіў сотні рабочых.** Становішча тубыльнага насельніцтва пад уладай Сьміта было **нявольніцкім.** Тубыльцы пазбаўлены права пасылаць сваіх дзяцей у школу разам з дзяцьмі белых, што фактычна прыводзіць да таго, што тубыльныя дзеці пазбаўлены магчымасьці вучыцца ў школах. Акрамя ўсяго гэтага тубыльцы вельмі церпяць ад прыгнечаньня і тэрору з боку мясцовай буржуазіі, земляўласьнікаў і іх фашысцкіх арганізацый. **Пры прасьледваньні тубыльцаў галіцэйскія расстрэльваюць іх без захаваньня якіх-небудзь фармальнасьцяй.** (ТАСС).

Буржуазныя чужаземцы аб нашых дасягненьнях у галіне калгаснага будаўніцтва

Нашы вялізарныя дасягненьні ў галіне калгаснага будаўніцтва і сацыялістычнай рэканструкцыі сельскае гаспадаркі ўсё больш і часьцей зварачаюць на сябе ўвагу буржуазных чужаземцаў. На фоне штодзенных вымыслаў, якімі звычайна напоўнена буржуазная прэса аб Савецкім Саюзе, пачынаюць зьяўляцца больш або менш аб'ектыўныя галасы асобных чужаземцаў, якія пабывалі ў нас, аб тым зруху, які адбываецца ў жыцьці ўсёй экономікі нашай краіны. У апошні час асаблівая ўвага зварачаецца на нашы посьпехі ў справе будаўніцтва і разьвіцьця калгасаў, якія ламаюць старыя падпоры раздробленае сялянскае гаспадаркі і пераводзяць яе на сацыялістычныя рэйкі. Займаючыся гэтым пытаньнем, буржуазныя наглядальнікі прымушаны прызнаваць нашы перамогі і дасягненьні. У гэтым духу на старонках заходня-буржуазнай прэсы зьяўляюцца артыкулы, прысьвечаныя справе сацыялістычнага будаўніцтва Савецкага Саюзу, у якіх, часта з вялікай выразнасьцю, падкрэсьліваецца вялізарная роля, якая падае ў справе рэканструкцыі ўсёй гаспадаркі нашай краіны на калгаснае будаўніцтва.

Нямецкая газэта «Бэрлінэр Тагеблят» зьмясьціла рад артыкулаў і нарысаў, прысьвечаных становішчу сельскае гаспадаркі СССР, якія належаць пяру свайго карэспандэнта ў Саюзе, вядомага Паўля Шэфэра. У сваёй першай карэспандэнцыі П. Шэфэр заяўляе, што «сацыялізацыя вёскі» зьяўляецца «значнейшай падзеяй сучаснай гісторыі незалежна ад таго, ці ўдасца савецкай палітыцы саўладаць з тымі сіламі, якія яна з такой адважнасьцю прывяла ў рух».

Гаворачы аб лічбах і фактычных даных стану калгаснага будаўніцтва ў Савецкім Саюзе, П. Шэфэр падкрэсьлівае: «Усё імкнецца да аднэй поўнай мэты: абсалютная камунізацыя ўсіх рэальных і патэнцыяльных каштоўнасьцяй расійскае сельскае гаспадаркі на вытворчай базе, прычым асноўная ідэя — праз кааперацыю да сацыялізму. Хто аб'язджае правінцыю, — кажа Шэфэр,—той з зьдзіўленьнем адкрывае, на якім шырокім фронце нават у далёкіх мясцовасьцях гэта ідэя вядзе сёньня барацьбу з сапраўднасьцю «шэрай» расійскай вёскі. Зусім недарэчны той скэптыцызм, з якім Эўропа ігнаруе гэты экспэрымэнт, што вырас далёка за межы лябараторных досьледаў». Зазначаючы на рад труднасьцяй, якія стаяць на шляху калектывізацыі сельскае гаспадаркі, Шэфэр гаворыць, што, ня гледзячы на ўсе труднасьці, «дасягнутае да гэтага часу гаворыць у карысьць жыцьцяздольнасьці новай сыстэмы і за ажыцьцёўнасьць гэтага вялізарнага эканамічнага перавароту. Гэты новы вопыт пакідае ў адценьні нават сацыялізацыю прамысловасьці».

У другім сваім артыкуле, які ўжо часткова вядомы нашым чытачом і носіць вельмі характэрны загаловак — «Карл Маркс у савецкай вёсцы» — Паўль Шэфэр падрабязна спыняецца на тым, як савецкая ўлада намерана перамагаць хлебныя затрудненьні і як і што яна робіць для таго, каб перавесьці індывідуальныя гаспадаркі на шляхі калектывізацыі. П. Шэфэр піша ў гэтым артыкуле: «Жыцьцё сялянства ў Савецкім Саюзе, існаваньне 27 млн. асобных сялянскіх гаспадарак знаходзіцца сёньня ў вялізным быстрым перавароце. Эўропа зусім не зварачае на гэта ўвагі... У 1927 г., — працягвае Шэфэр, — з бальшавіцкай пасьлядоўнасьцю і выразнасьці стаць незалежным ад сялянства. Шляхам абсталяваньня гіганцкіх збожжавых гаспадарак усімі сродкамі навейшай аграрнай тэхнікі па канадзка-амэрыканскім ўзоры можна было-б разьлічваць атрымаць праз некаторы час патрэбныя для гораду і арміі 10-11 млн. тон хлеба, ня будучы залежным ад сялянства. Але гэта яшчэ ня было-б вырашэньнем пытаньня. Нельга было адмовіцца ад скарыстаньня вялізных запасаў чалавечай энэргіі, якія мае сялянства. Нельга было таксама прадаставіць сялянства ўласнаму разьвіцьцю, бо гэта прывяло-б да надзвычайнага росту прыватна-гаспадарчых прынцыпаў. Заставалася таму адно станоўчае вырашэньне: прывесьці горад і вёску да аднаго агульнага знамянацеля. Гэты знамянацель — сацыялістычная форма гаспадаркі. Тое, што цяпер робіцца, уносіць яскравы чырвоны адбітак у вёску, якая яшчэ дзесяцігодзьдзі магла-б застацца шэрай. Я ведаю. што мне пагражае небясьпека быць абвінавачаным у перапавялічэньні, але па ўсіх паведамленьнях, па вопыце маіх уласных паездак, па многіх гутарках і канчатковых уражаньнях я пераконаны, што супраціўленьне індывідуальнае сялянскае гаспадаркі ў Савецкім Саюзе ўжо зломлена. У мінулым годзе супроць кулака вялася перш за ўсё эканамічная барацьба шляхам падаткаў, таварнага і крэдытнага байкоту. У гэтым годзе кляссавая барацьба вядзецца ўсур'ёз. У наяўнасьці сацыяльны паварот вёскі супроць уласнасьці... Трэба мець на ўвазе, — піша Шэфэр, — што падатлівасьць сялянства да калектывізацыі была-б немагчыма, калі-б у яго меліся ў якасьці апоры сякія-такія рэзэрвы, якія-б ён мог [illegible] аддаць сваіх кароў у грамадзкае карыстаньне, бо ў яго вельмі шмат не хапае і ён бачыць, як многа дае і абяцае дзяржава тым, хто схіляецца перад Карлам Марксам і аграмаджвае маемасьць, прылады, збыт і закупкі. **Многа, многа дзіўнага робіцца тут, многае варта захапленьня. Я з прыемнасьцю ўжываю гэта слова, ня гледзячы на тое, што яго могуць скарыстаць тыя дробныя прапагандыстыя, якія ня хочуць прызнаваць усю веліч гэтага разьвіцьця».**

У адным з апошніх сваіх артыкулаў, зьмешчаных у «Бэрлінэр Тагеблят», Паўль Шэфэр спыняецца на ролі кантрактацыі, камун, трактарных калён у справе сацыялістычнагаператварэньня вёскі. Шэфэр асабліва падкрэсьлівае вялізную ролю кантрактацыі, якая ва ўвязцы з калгасамі «малюе ўжо цяпер перад намі ў амаль патрасаючай блізкасьці малюнак будучага стану савецкае сельскае гаспадаркі, як плянавае гаспадаркі, што ахапляе спажываньне, вытворчасьць і выкарыстаньне прадукцыі».

У заключэньне гэтага апошняга артыкулу Паўль Шэфэр піша: «Оўэн Юнг заявіў у мінулым годзе ў аднэй прамове ў Гарвардзкім унівэрсытэце, што ў яго ўзьніклі сумненьні адносна таго, ці зьяўляецца цяперашняя капіталістычная сыстэма апошнім дасягненьнем чалавечай прамудрасьці. Не бяз сымпатыі гаварыў ён аб магчымасьці перабудавацца на каапэрацыйнай аснове. Скарыстаньне гэтай каапэрацыйнай сыстэмы савецкай дзяржавай, якая ўладае, праўда, усімі магчымымі дыктатарскімі сродкамі, прымушае лічыць, што і каапэрацыйная сыстэма не зьяўляецца канчатковым гаспадарчым ладам, а [illegible]

Буржуазныя чужаземцы аб нашых дасягненьнях у галіне калгаснага будаўніцтва

(Канец. Пачатак на 1 старонцы)

Прадстаўляюць пэўны інтарэс нагляданьні карэспандэнта афіцыяльнага органу рабочай партыі Англіі «Дэйлі Геральд» — М. Фарбмана, які аб'ехаў рад раёнаў Ніжняй Волгі і Паўночнага Каўказу. М. Фарбман у сваіх артыкулах расказвае пра тыя «вялізарныя ўражаньні», што зрабілі на яго «адзнакі прамысловай рэканструкцыі, якія наглядаліся ўсюды». Паказваючы, што звычайныя чужаземцы, зварачаючы ўвагу на «сьмелыя пляны індустрыялізацыі», праходзяць міма калгаснага руху і ня цікавяцца ім». М. Фарбман старэцца ў гэтым пытаньні зрабіць пералом на старонках сваёй газэты.

Фарбман піша: «нават павярхоўнае знаёмства з калгасным рухам, якое я ўпяршыню атрымаў у Маскве, пераканала мяне, што гэта нешта зусім новае, якое нічога агульнага ня мае з ранейшымі спробамі ўвесьці сацыялізм у вёску шляхам дэкрэтаў або адміністрацыйнага націску. Мае ўражаньні аб калгасах, якія я наведаў, і гутаркі з сялянамі поўнасьцю пацьвердзілі маю думку, што калектыўная сельская гаспадарка прыводзіць да некаторага павялічэньня пасеўнай плошчы і значнага павялічэньня ўраджайнасьці. Пасьля некалькіх дзён я лёгка мог адрозьніць калгаснае поле ад індывідуальнага ня толькі таму, што першае прадстаўляе буйную непарыўную плошчу, а апошняе складаецца з вузкіх палосак, а галоўнае таму, што калгасныя палі лепш выраблены, іх ураджайнасьць вышэйшая і што яны ва ўсіх адносінах адрозьніваюцца ад звычайных палёў расійскага селяніна».

М. Фарбман доўга спыняецца на тым, як савецкая ўлада, уводзячы трактар у сельскую гаспадарку, імкнецца гэтым «умацаваць эканамічныя пазыцыі бядняцка-серадняцкіх пластоў», якое рэвалюцыянізуючае значэньне мее для савецкай вёскі першы Фардзон. Адначасова з гэтым Фарбман ня можа не падкрэсьліць таго пераломy, які адбываецца ва ўсёй псыхалёгіі селяніна, таго новага, што намячаецца ў самым тыпе савецкага селяніна. У сувязі з гэтым Фарбман піша: «Праяжджаючы па бясконцых стэпах Паўднёвай Расіі, выразна ўсьведамляеш нязвычайныя магчымасьці найноўшых аграрных мэтадаў. Але мяне зьдзіўляла не машына, а сяляне, якія зьбіраліся вакол яе. Няўжо гэта тыя самыя людзі, якія стагодзьдзямі марнаваліся і ўсё-ж абаранялі сваю прыватную ўласнасьць з лютай рашучасьцю. Цяпер яны гатовы аб'яднаць свае намаганьні і ганарацца кучай збожжа, хоць немагчыма адрозьніць сваё ўласнае збожжа ад збожжа суседа. Той, хто ведае псыхалёгію расійскага селяніна, будзе адразу адмаўляць нават аддаленую магчымасьць такой зьмены. Што гэта — самаашуканства ці сон? Ці можа быць усё гэта падстроена хітрым урадам для таго, каб яшчэ раз ашукаць дурняў? Я павінен прызнаць, што калі-б я сам усяго гэтага ня бачыў, я быў-бы вельмі далёк ад таго, каб паверыць гэтаму. Фарбман у другой сваёй карэспандэнцыі, між іншым, піша: «У стары час меркавалі, што рускі чалавек створан для таго, каб памерці за сваю бацькаўшчыну. Цяпер-жа, як відаць, упяршыню на працягу свайго гістарычнага існаваньня, расійцы жадаюць жыць для сваёй радзімы»...

У амэрыканскай буржуазнай прэсе да гэтага часу амаль зусім ня мела месца аб'ектыўная інфармацыя аб Савецкім Саюзе. Неправдападобныя вымыслы, паклёны, карэспандэнцыі з «аўтарытэтных крыніц» накшталт Рыгі і Рэвэля павінны былі апраўдаць у вачох грамадзкай думкі ўпартае нежаданьне амэрыканскага ўраду ўваходзіць у якія-б там ні было адносіны з Савецкім Саюзам. Але... рэчаіснасьць робіць сваё. Па меры росту эканамічных сувязяў і адносін паміж Амэрыкай і Савецкім Саюзам узрастае і зацікаўленасьць да Савецкага Саюзу, патрэбнасьць у аб'ектыўнай інфармацыі, і на старонках амэрыканскіх газэт пачынаюць зьяўляцца артыкулы, якія прабуюць даць больш ці менш сапраўдны малюнак таго, што адбываецца ў нас.

У гэтых артыкулах амэрыканскія буржуазныя журналістыя ня могуць ня прызнаць нашых посьпехаў і дасягненьняў. Характэрна, што і на старонках амэрыканскай буржуазнай прэсы праяўляецца за апошні час асаблівая зацікаўленасьць пытаньнямі становішча савецкай сельскай гаспадаркі і тэй рэканструкцыйнай работай, якую мы вядзем у гэтай галіне. Маскоўскі карэспандэнт буйнога буржуазнага органу «Нью-Ёрк Таймс» — Уольтэр Дзюранці піша на пытаньнях калектывізацыі сельскае гаспадаркі наступнае: «Цяпер, як быццам, пачынае здавацца, што сацыялізм сапраўды пераможа ў адсталай расійскай вёсцы. Намаганьні аб'яднаць сялян у калектыўныя гаспадаркі былі натолькі пасьпяховы, што, напрыклад, на Паўночным Каўказе калгасы складаюць 17 проц., на Украіне — 10 проц. Калгасы далі багаты ўраджай амаль ва ўсіх раёнах Савецкага Саюзу, асабліва ярыны, што мае вельмі вялікае значэньне. Калі нават, — гаворыць Дзюранці, — афіцыйныя лічбы некалькі перапавялічаны, то да тых-жа вывадаў прыходзіць амэрыканскі пісьменьнік Морыц Індус, які толькі што прыбыў у Маскву пасьля наведваньня сваёй роднай вёскі ў Беларусі і цэлага раду раёнаў Украіны. У мінулыя гады ня раз падніміліся гутаркі, — сказаў ён мне, — аб калектыўнай сельскай гаспадарцы, але толькі зараз гэта стала рэальнасьцю... У адным з калгасаў я бачыў вялікія жмуты заяў аб жаданьні ўступіць у члены калгасу. Нават у толькі што арганізаваных калгасах наглядаецца вялікая эканомія працоўнай энэргіі, у асаблівасьці жаночай працы. Наогул жанчыны робяцца прыхільніцамі новых мэтадаў гаспадараньня, бо ўпяршыню, акрамя палягчэньня іх працы, яны, у выніку адкрыцьця ясьляў і дзіцячых дамоў, вызваляюцца ад пастаянных клопатаў аб дзецях. Можа быць яшчэ заўчасна гаварыць аб канчатковым посьпеху калгасаў, але, бязумоўна, яны ўжо зараз рэвалюцыянізуюць сялянскае жыцьцё ў лепшым сэнсе гэтага слова».

На гэту-ж тэму піша амэрыканская газэта «Чыкаго Дэйлі Ньюс» у артыкуле свайго карэспандэнта Н. Фарсона. Гэты карэспандэнт паведамляе ў сваім артыкуле: «Сьвет прывык атрымліваць сэнсацыйныя весткі з Савецкай Расіі. Але нічога ня можа выклікаць большага зьдзіўленьня, нават узрушэньня, чым надзвычайны рост калектыўнае сельскае гаспадаркі, якая разьвіваецца зараз з такой шпаркасьцю, што калі яе цяперашні тэмп будзе захаваны, то ў хуткім часе выкліча рашаючую рэарганізацыю сельска-гаспадарчай эканомікі, а, магчыма, нават і палітычнага становішча Савецкага Саюзу».

Вось назіраньні і ўражаньні нашых ворагаў. Наш рост настолькі вялікі, нашы тэмпы настолькі грандыёзныя, што іх ня могуць не прызнаваць нашы ворагі. Недарма адзін з вядомых ангельскіх публіцыстых Брэйльсфорд у газэце «Нью-Лідэр», спыняючыся на плянах савецкай улады аб рэканструкцыі сельскае гаспадаркі, забесьпячэньні яе трактарамі і інш. с.-г. машынамі, аб калектывізацыі, паказвае на вялізарнае значэньне ўсіх гэтых фактаў і зьявішч і гаворыць: «Калі гэтыя надзеі будуць рэалізаваны, то гісторыкі будуць лічыць пачаткам расійскай рэвалюцыі ня 1917 год, а 1927, бо з гэтага часу распачалося стварэньне сацыялістычнай вёскі».

Адзначаючы на старонках буржуазнага друку нашы заваяваньні, часта пачынаюць прарывацца пэсымістычныя ноткі і галасы папярэджаньня надзей на «хуткі развал савецкай улады», на «паражэньні» савецкай улады ў справе зьдзяйсьненьня сваіх гаспадарчых плянаў. Памянёны ўжо намі Фарбман у адной са сваіх карэспандэнцый піша: «У СССР любяць перавялічваць свае затрудненьні і выстаўляць на паказ свае недахопы. Але ўсе гэтыя затрудненьні менш за ўсё пагражаюць новай эканамічнай сыстэме або існаваньню савецкага ўраду. Усе тыя, хто разьлічвае на гэта, харчуюцца пустымі ілюзіямі».

Так! Усе, хто разьлічвае на наш развал, усе, хто харчуе сябе ілюзіямі на «хуткую ліквідацыю савецкай улады»— будуюць свае разьлікі на мыльных пузырох. Савецкі Саюз сёньня моцны, як ніколі. Заўтра — ён будзе яшчэ мацнейшы, бо шляхі, па якіх мы ідзем, у адрозьненьне ад капіталізму, што разvальваецца, гэта шляхі сацыялістычнай карэннай перабудовы ўсёй гаспадаркі, гэта шляхі рэвалюцыі, гэта шляхі, нарэшце, па якіх ідуць шматмільённыя масы рабочае клясы і працоўнага сялянства. І ніякія сілы не саб'юць нас з гэтых шляхоў сацыялістычнага будаўніцтва.

М.

Партыя з яшчэ большай сілай будзе весьці барацьбу супроць ідэалёгіі і практыкі правага апартунізму

ЗАЯВЫ ЛІДЭРАЎ ПРАВАЙ АПАЗЫЦЫІ АБ ПРЫЗНАНЬНІ ІМІ СВАІХ ПАМЫЛАК НЯ ЗЬНІМАЮЦЬ З ПАРТЫІ АБАВЯЗКУ БЯЗУПЫННА УЗМАЦНЯЦЬ БАРАЦЬБУ З ПРАЯВАМІ ПРАВАГА УХІЛУ

„Тэарэтыкі" супрацоўніцтва з клясавым ворагам

Стаўка на „карыснага кулака"

У **Мсьціслаўскім** раёне **(Аршаншчына)** выкрыты скажэньні лініі партыі па калектывізацыі сельскае гаспадаркі. У калгасы і камуны прымаліся кулакі, ападаткаваныя ў індывідуальным парадку. Раённы камітэт партыі ня даў выразнай, палітычна правільнай устаноўкі ў гэтым пытаньні, не рэагаваў сваячасова на засьмечанасьць камун і калгасаў клясава-варожым, чужым элемэнтам.

Частка камуністых - калгасьнікаў і камунараў прыхільна адносілася да кулакоў - індывідуальнікаў, імкнучыся «тэарытычна» ўгрунтаваць свае погляды аб карыснасьці супрацоўніцтва з клясавым ворагам, аб саюзе з «блізкімі» кулакамі.

Так, сакратар парт'ячэйкі **Віхранскай** камуны ў адказ на пратэсты рэшты партыйцаў і камунараў, якія выступілі супроць прыёму кулакоў у камуну, заявіў:

— Кулакі бываюць розныя — блізкія нам, карысныя і варожыя і шкодныя. Блізкіх кулакоў можна ў калгасы прымаць.

Ня дзіва, што ў камуну было прынята некалькі кулакоў, ападаткаваных у індывідуальным парадку. Сакратар РК партыі т. **Прохараў** прымірэнча адносіўся да такіх разважаньняў асобных партыйцаў, лічыў гэту агітацыю за супрацоўніцтва з клясавым ворагам, за саюз з «карыснымі» кулакамі глупствам, якое не заслугоўвае ўвагі.

У Мазалаўскім і Старасельскім сельсаветах у калгасы таксама пралезьлі кулацкія элемэнты.

Трэба адзначыць, што побач з гэтымі скажэньнямі правільнай лініі, у Мсьціслаўскім раёне выкрыты факты правай практыкі ў радзе раённых установ і арганізацый. У гэтым напрамку асабліва буйныя прарывы мелі месца ў раённым крэдытным таварыстве. Кіраўнікі т-ва бліскуча ажыцьцёвілі на практыцы тэорыю супрацоўніцтва з «карысным» кулацтвам, крэдытуючы кулакоў і заможнікаў. Такім чынам, у кішэні кулацтва трапілі вялікія сумы грошай. Адзін кулак - індывідуальнік, напрыклад, атрымаў ад т-ва 440 рублёў крэдыту.

Буйныя скажэньні таксама дапусьцілі раённыя зямельныя органы. Нават і цяпер пры правядзеньні землеўпарадкаваньня сяляне высяляліся на хутары і дробныя пасёлкі.

Асобныя сельсаветы **(Старасельскі і інш.)** і раённы зямельны аддзел старанна абаранялі кулакоў, дапамагалі ім «мірна ўрастаць у сацыялізм».

Мсьціслаўскі раённы камітэт партыі моўчкі абыходзіў гэтыя факты, не мабілізуючы раённую арганізацыю на барацьбу са скажэньнямі лініі партыі.

Бюро Аршанскага АК КП(б)Б ужыло энэргічныя мэры па аздараўленьні Мсьціслаўскай арганізацыі і ўзмацненьні барацьбы са скажэньнямі лініі партыі, з тэорыяй і практыкай правага апартунізму. Акруговы камітэт партыі абвясьціў суровую вымову бюро Мсьціслаўскага раённага камітэту за скажэньне лініі партыі ў калгасным будаўніцтве. Таксама абвешчана суровая вымова сакратаром Мазалаўскай, Старасельскай і Віхранскай партыйных ячэек і раённаму аграному за дапушчэньне ў калгасы клясава-варожых кулацкіх элемэнтаў. Загадчык райземаддзелам за права - апартуністычную дзейнасьць зьняты з работы.

Бюро АК партыі прапанавала ўсім РК КП(б)Б і фракцыі Калгассаюзу безадкладна правесьці ачышчэньне камун і калгасаў ад кулацкіх клясава-варожых элемэнтаў. Фракцыям акрсельбанку, акрсельсаюзу і Днепрасаюзу даручана тэрмінова праверыць работу крэдытнай каапэрацыі і скарыстаньне фондаў беднаты ў Мсьціслаўшчыне.

Акругком зьвярнуў увагу раённай арганізацыі на патрэбнасьць дасканала вывучыць дырэктывы партыі па калгасным будаўніцтве і разгарнуць работу па правядзеньні суцэльнай калектывізацыі.

А. М.

Не дапусьціць зрыву

Вясковыя камуністыя заклікаюць быць барацьбітамі за сацыялістычнае перабудаваньне вёскі, быць арганізатарамі камун і калектываў. У асноўным вясковыя партыйцы з гонарам спраўляюцца [illegible]

... дзіва, што камуна ня выканала заданьня па здачы хлебных лішкаў і бульбы. Гэты партыец заблытаўся ў павуціньні беспрынцыповага дзяляцтва, з пагардай [illegible]

... мунараў няпрыхільна адносіцца да важнейшых гаспадарча-палітычных кампаній.

Кіраўніцтва камуны не адгукнулася на правядзеньне хлебазагатовак. Старшыня савету камуны т. **Мініч**, член раённага камітэту партыі, у часе хлебазагатовак заявіў: «Хлеб каапэрацыі здаваць ня будзем, бо калі здамо, дык вясной самі будзем сядзець бяз хлеба». Ня [illegible] муны.

Трэба безадкладна аздаравіць кіраўніцтва камуны і ўдарыць па тых, хто скажае клясавую лінію.

Партыйныя і грамадзкія арганізацыі раёну і Менску павінны безадкладна дапамагчы камуне і яе ячэйцы. У першую чаргу гэта павінен зрабіць Самахвалавіцкі раённы камітэт партыі.

Юр.

У барацьбе з апартунізмам за ленінізм партыя перамагае

ЯЧЭЙКА МАЛОГА РАМОНТУ АБ ЗАЯВЕ ЛІДЭРАЎ ПРАВАЙ АПАЗЫЦЫІ

Гэтымі днямі адбыўся сход ячэйкі КП(б)Б **малога рамонту вагонаў ст. Менск-пасаж.** [illegible] наскокамі на генэральную лінію партыі. Сход лічыць, што былыя лідэры правага ўхілу Томскі, Рыкаў, Бухарын павінны на практыцы давесьці, што яны поўнасьцю прызналі свае апартуністычныя памылкі і павінны актыўна дапамагчы партыі да канца выкрыць антыпартыйную сутнасьць права-апартуністычнай апазыцыі.

Памылкі партыкіраўніцтва ДБВШ

[illegible] да бягучых агульна-палітычных пытаньняў.

З гэтага пункту погляду вельмі паказальны наступныя лічбы. У гурток па вывучэньні карэньняў і сутнасьці правага апартунізму запісалася толькі 16 чал. У гурток па вывучэньні пяцігодкі запісалася 24 чал., па вывучэньні нацпалітыкі—7, а ў гурток па вывучэньні пастаноў 5 Кангрэсу КІМ'у наогул ніхто не запісаўся. І гэта пры на[illegible] трэбаваць цьвёрдага і рашучага курсу на згуртаваньне партыйнай масы і камсамольскай арганізацыі наўкола генэральнай лініі партыі, наўкола задач непрымірымай барацьбы з правай апазыцыяй і прымірэнцтвам, як з галоўнай небясьпекай у даны пэрыяд, з «левымі» наскокамі і рэшткамі контр-рэвалюцыйнага трацкізму, наўкола задач разгортваньня бальшавіцкай самакрытыкі, не гледзячы на асобы.

А. КОГАН («Ч. П.»).

Да перавыбараў рэдкалегій насьценгазэт

РЭДКАЛЕГІІ, УСТУПАЙЦЕ Ў САЦСПАБОРНІЦТВА

НА ЛЕПШУЮ ЯКАСЬЦЬ НАСЬЦЕНГАЗЭТ

Пачатак зроблены

Гэтымі днямі адбылася гарадзкая нарада рабкораў г. Чэрвеня. На нарадзе прысутнічала ўсяго 8-9 чалавек, тады як у горадзе ёсьць каля 30-35 рабкораў.

Ужо гэта сьведчыць, што з рабкорамі работа не вялася. Газэты вусныя і насьценныя выпускаюцца нерэгулярна. На працягу амаль году пры народным доме не выпускалася насьценгазэта, а таксама і пры асобных калектывах саюзу (рабземлес).

Гарадзкая партыйная ячэйка не кіравала, нават ня цікавілася гэтай работай. Вусная газэта саюзу саўгандльслужачых у апошні час спыніла сваю работу.

Нарада пастанавіла ў бліжэйшы час склікаць нараду рабкораў гораду з дакладам пракуратуры аб рэагаваньні ёю на дасланыя допісы.

Пастаноўлена зараз-жа праверыць работу рэдкалегіі па горадзе і аформіць рэдкалегію насьценгазэты пры нардоме.

А. ЮШКЕВІЧ.

За сацыялістычнае спаборніцтва паміж насьценгазэтамі

Сацыялістычнае спаборніцтва, як мэтад камуністычнае працы, шырока пранікнула ў гушчы рабочае клясы. Спаборніцтвам ахоплены галоўныя вучасткі нашага будаўніцтва. На наш погляд, насьценгазэты, як сродак мабілізацыі працоўных мас на выкананьне задач, высунутых партыяй у справе сацыялістычнага будаўніцтва, — павінны ўступіць паміж сабою ў сацыялістычнае спаборніцтва.

Асабліва цяпер, калі праходзіць кампанія перавыбараў рэдкалегій, мы праз спаборніцтва павінны дасягнуць большага ўцягненьня чытачоў — рабочых і працоўных сялян — на перавыбарчыя сходы, завербаваць у рады рабселькораў новыя кадры працоўных.

Мы лічым, што сац. спаборніцтва паміж рэдкалегіямі насьценгазэт у штодзённай працы павінна праходзіць, прыкладна, па наступных пунктах:

а) заметкі павінны быць кароткія і выразныя;

б) у заметках асьвятляць пытаньні палітычна - грамадзкага значэньня і ні ў якім выпадку не зьмяшчаць матар'ялаў асабістага, склочнага характару;

в) шырока скарыстаць насьценгазэты для асьвятленьня недахопаў і дасягненьняў прадпрыемстваў і ўстаноў;

г) рэгулярна, без перабояў выпускаць насьценгазэту;

д) больш разгарнуць масава-выхаваўчую работу сярод рабселькораў.

Па гэтым і па шмат іншых пытаньнях насьценгазэты павінны ўступіць паміж сабою ў сацспаборніцтва.

АСТРОЎСКІ.

ПРАВЯЛІ ПЕРАВЫБАРЫ

Гэтымі днямі адбыліся перавыбары рэдкалегіі насьценгазэты «Новы Быт» у пасёлку імя Камінтэрну (Менск). «Новы Быт» выдаецца жанчынамі. На перавыбарчым сходзе прысутнічала каля 40 жанчын—жонак рабочых. У спрэчках па справаздачы рэдкалегіі прысутныя прынялі актыўны ўдзел.

Таварышы, якія выказаліся, паказалі на рад недахопаў у рабоце рэдкалегіі. Так, зусім мала жанчын было ўцягнута ў рады насьценкорак, слаба была разгорнута масава-выхаваўчая работа сярод жонак рабочых і інш. Але побач з недахопамі, выступаўшыя таварышы паказалі на вялікую грамадзка-карысную работу, якую правяла газэта «Новы Быт», асабліва ў галіне барацьбы з п'янствам.

На сходзе выбрана рэдкалегія з 5 асоб. У пастанове, прынятай сходам, зьвернута ўвага рэдкалегіі на патрэбнасьць большага ўцягненьня жанчын у рады насьценкорак, узмацненьня выхаваўча - масавай работы сярод жанчын.

Сход пастанавіў арганізаваць пры рэдкалегіі насьценкораўскі гурток і выдаваць насьцентазэту формай «Ільлічоўка».

ВЕРАМЕЙЧЫК.

Ад рэдакцыі: Рэдакцыя лічыць немэтазгодным арганізоўваць гурток. Работа павінна весьціся рэдкалегіяй з усімі рабкорамі.

З перавыбарамі рэдкалегій дрэнна

Наша газэта пісала ўжо раней аб занядпадзе кампаніі па перавыбарах рэдкалегій на Магілеўшчыне. Ня гледзячы на тое, што з таго часу прайшло ўжо амаль тры тыдні, і трэба было думаць, што гэта важная кампанія будзе разгорнута значна лепш, але, на жаль, на сёньняшні дзень пералому не адчуваецца.

Не гаворачы ўжо аб вясковых ячэйках, возьмем у першую чаргу гарадзкія і паглядзім, што імі зроблена, то трэба адзначыць, што вельмі і вельмі мала. Вось факты. На заводзе **«Адраджэньне»** рабкоры тыдзень таму назад толькі даведаліся, што праходзіць гэта кампанія. Тое самае і на заводзе **«Лекерта».**

Калі 23-га лістапада была склікана нарада рабкораў г. Магілеву ў трэці раз, бо два разы зрывалася з-за няяўкі рабкораў (у першыя два разы зьявілася 2-3 чал.), высьветлілася, што палова іх ня ведала аб гэтай кампаніі.

Вось чаму два разы нарада рабкораў Магілеву, якая склікалася рэдакцыяй «Камунар Магілеўшчыны», зрывалася. У трэці раз яўка таксама была недастатковая. Адсюль выплывае, што ячэйкі надзвычайна мала зварачаюць на гэту кампанію ўвагі і амаль што нічога ў гэтым напрамку ня робяць.

Прафэсыянальныя арганізацыі, у тым ліку фабкомы на мясцох, палец аб палец да гэтага часу не зьмяшчала аб кампаніі адпаведных матар'ялаў, не пастаралася прыцягнуць для ўдзелу ўсёй рабочай масы. А калі возьмем вясковыя раёны, то і тут справа знаходзіцца ня ў лепшым становішчы.

Возьмем для прыкладу Лупалаўскі раён. Першая нарада, якая склікалася рэдакцыяй «Камунар Магілеўшчыны», **сарвалася з-за няяўкі селькораў.** А здаецца для зрыву ня было падстаў, бо газэта шмат аб гэтым рабіла напамінаньняў і райкому і ячэйкам. Але, як відаць, як ячэйкі на мясцох, так і райком **вельмі мала зьвярнулі ўвагі на нараду.**

На нараду, якая склікалася ў гэтым раёне ў другі раз, зьявілася ўсяго 7 чалавек. Просьба аб тым, каб хатнікі на нараду прынесьлі насьценныя газэты, як у першы раз, так і ў другі раз выканана ня была.

Такое становішча наглядаецца і па іншых раёнах. У Клімавіцкім раёне гэтымі днямі была склікана раённая нарада селькораў, але на яе зьявіліся толькі юнкоры — вучні школ гораду і **ні аднаго селькора з вёскі.**

Наогул трэба райкомам і ячэйкам як у горадзе, так і вёсцы больш зьвярнуць на гэту кампанію ўвагі. Трэба прабудзіць іх. Разварушыць трэба і прафэсыянальныя [illegible]

Спынілі работу

(Рагачоўскі раён, Бабруйшчына)

[illegible]

Міжнароднае жыцьцё

НАЛЁТ НА САВЕЦКАЕ КОНСУЛЬСТВА Ў ЛЬВОВЕ

Польскі міністар замежных спраў Залескі прынёс паўнамоцнаму прадстаўніку СССР у Варшаве т. Багамолаву перапрасіны польскага ўраду з прычыны налёту, зробленага украінскімі фашыстымі на савецкае консульства ў Львове. Па словах міністра, польскі ўрад жорстка пакарае вінаватых і прыме меры да таго, каб інцыдэнты, падобныя да львоўскага, не паўтараліся. Зразумела, польскі міністар інакш зрабіць ня мог, бы перапрасіны—гэта самае меншае што прынята ў падобных выпадках у адносінах паміж дзяржавамі. Але абяцаньні яго адносна папярэджаньня варожых да СССР выступленьняў у будучым павінны быць пастаўлены пад сур'ёзнае сумненьне.

Цяжка паверыць, каб польская паліцыя, якая з нязвычайнай шпаркасьцю зьяўляецца ў любое месца, дзе зьбіраецца хаця-б невялікая кучка рабочых, не заўважыла, як па горадзе прайшла значная група фашысцкіх маніфэстантаў, якая накіроўваецца да савецкага консульства Але калі назат і будуць арыштаваны і прыгавораны да невялікіх пакараньняў фашысцкія студэнты з кулацкіх сынкоў, дык гэтым далёка яшчэ ня будзе зьнята з польскага ўраду адказнасьць за антысавецкія выступленьні польскіх і украінскіх рэакцыянэраў. Сапраўднай прычынай, як львоўскага інцыдэнту, так і раду іншых антысавецкіх учынкаў у розных канцох Польшчы, зьяўляецца палітыка польскага ўраду, адкрыта варожая СССР.

Савецкі ўрад ня можа задаволіцца фармальнымі перапрасінамі прынесенымі польскім міністрам замежных спраў. Ён павінен патрабаваць рэальных гарантый бясьпечнасьці сваіх прадстаўнікоў і прыняцьця рашучых мер супроць рускіх і украінскіх белагвардзейскіх арганізацый, якія знайшлі сабе прытулак і апякунства на тэрыторыі Польшчы. Тая акалічнасьць, што хуліганская дэманстрацыя была арганізавана УНДО (Украінскае Народна-дэмакратычнае аб'яднаньне), якое зьяўляецца арганізацыяй польскіх грамадзян, не мяняе справы.

ПОЛЬСКАЯ «АПАЗЫЦЫЯ» І РАБОЧА-СЯЛЯНСКІ БЛЁК

У бліжэйшыя дні павінен сабрацца польскі сойм, бо хутка канчаецца адтэрміноўка, якую даў яму Пілсудзкі пасьля таго, як уварваліся ўзброеныя афіцэры ў будынак сойму. Бясспрэчна, [illegible] мі, г. зн. польскай сацыялістычнай партыяй, пры чым страты па гэтай зьдзелцы будуць ускладзены, бязумоўна, на працоўныя масы Польшчы. Польскі пралетарыят і сялянства стаяць у баку ад бруднай парлямантцкай кухні, бо яны ўжо ня маюць ніякіх ілюзій адносна, нібы «апазыцыйнае» ролі сойму. Дэклярацыя рабоча-сялянскага блёку соймавых фракцый, апублікаваная ад імя дэпутатаў-камуністых, і іншых рабоча-сялянскіх аб'яднаньняў, катэгарычна заяўляе, што мышыная тузаніна ў сойме ня мае ніякага значэньня з пункту погляду інтарэсаў працоўных мас і што **задача гэтых мас—змагацца за зьвяржэньне фашысцкага рэжыму і за савецкую Польшчу.**

МУНІЦЫПАЛЬНЫЯ ВЫБАРЫ Ў НЯМЕЧЧЫНЕ

Парлямантцкія ілюзыі, надзеі на тое, што работа ў парлямантах і ў гарадзкіх самакіраўніцтвах здольна пры капіталістычным рэжыме прынесьці рэальныя выгады працоўным пастуова зжываюцца таксама і пралетарыятам Нямеччыны. Галоўнай зброяй сацыял-дэмакратаў на выбарах у муніцыпальныя (камунальныя) рады зьяўляецца спасыланьне на тое, што сацыял-дэмакратычная большасьць у муніцыпалітэтах забясьпечвае, быццам-бы, рабочым гарадзкі дабрабыт, танныя кватэры і розныя жыцьцёвыя выгады. Факты паказалі, аднак, што, будучы абранымі ў муніцыпалітэты, сацыял-дэмакраты безадкладна ўваходзяць у паразуменьне з буржуазнымі партыямі і вядуць палітыку, процілеглую інтарэсам пралетарыяту. Але і акрамя расчараваньня ў с.-д. муніцыпальнай палітыцы, нямецкі пралетарыят усё больш пачынае разглядаць сацыял-дэмакратыю, як партыю буржуазную, як партыю прытупленьня клясавых супярэчнасьцяй і супрацоўніцтва з капіталістымі на страту рабочым. **Адзінай партыяй рабочае клясы ўсё больш становіцца камуністычная партыя,** уплыў якой у рабочых масах расьце з надзвычайнай шпаркасьцю.

Гэты зрух у бок камунізму, рэзкае палявеньне рабочых мас і іх пераход на пазыцыі непрымірымай клясавай барацьбы яскрава адлюстраваўся на муніцыпальных выбарах, якія адбыліся ў Прусіі і Саксоніі ў нядзелю 17-га лістапада. У самых прамысловых цэнтрах Прусіі кампартыя атрымала бліскучую перамогу. У Бэрліне яна выйграла 200 тысяч галасоў, па большай частцы за лік сацыял-дэмакратаў. У Рурскай вобласьці камуністыя таксама забралі ў [illegible] сацыял-дэмакраты абвяшчаюць сябе прыхільнікамі «левага» крыла сваёй партыі і праводзяць відочнасьць «апазыцыйнай» палітыкі ў адносінах да буржуазіі, ім удалося яшчэ раз ашукаць рабочых і дабіцца некаторага павялічэньня сваіх галасоў.

АТАКА НА СССР У АНГЕЛЬСКІМ ПАРЛЯМАНЦЕ

Вось ужо звыш трох тыдняў, як галасаваньнем ангельскай палаты абшчын зацьверджана рашэньне ўраду Макдональда аб аднаўленьні дыплёматычных адносін з СССР. Супроць гэтага аднаўленьня галасавалі толькі кансэрватары. Але, застаўшыся ў меншасьці, цьвёрдалобыя прыяцелі Чэмбэрлена і Джойнсона Хікса не пакінулі надзеі на зрыў ангельска-савецкіх адносін і кожны дзень вядуць жорсткія атакі на ўрад, стараючыся дабіцца ад яго абяцаньняў у бліжэйшым-жа будучым зноў вярнуцца да палітыкі разрыву. Урад Макдональда, падобна ўраду цьвёрдалобых паўтарае «мудрасьць» Чэмбэрлена адносна адказнасьці савецкага ўраду за рэвалюцыйную прапаганду ў Англіі і яе калёніях. Міністар замежных спраў Гэндэрсон пашоў нават далей, чым Чэмбэрлен і ў перагаворах з прадстаўніком СССР т. Даўгалеўскім заявіў, што ён лічыць Камінтэрн органам, падначаленым савецкаму ўраду, а таму намераны ўскласьці на савецкі ўрад адказнасьць за дзейнасьць Камінтэрну.

Само па сабе зразумела, што т. Даўгалеўскі рашуча адхіліў гэту бессансоўную прэтэнзію. Цяпер кансэрватары ўмела скарысталі празьмернае стараньне Гэндэрсона і штодзённа задаюць яму пытаньні, як ён зробіць у тым выпадку, калі савецкі ўрад ня згодзіцца з яго тлумачэньнем узаемаадносін паміж Камінтэрнам і ўрадам СССР. Цьвёрдалобыя патрабуюць, каб Гэндэрсон зрабіў лёгічны вывад са свае заявы і адмовіўся ад прыняцьця савецкага пасла з прычыны таго, што савецкі ўрад «вінаваты» ў хваляваньнях, якія адбываюцца ў сучасны момант у Індыі і ў Паўднёвай Афрыцы. Ангельская прэса раздзьмухвае цяпер весткі аб руху сярод тубыльцаў Паўднёва-Афрыканскага саюзу і абвяшчае вінавайцамі і кіраўнікамі гэтага руху камуністых. А з прычыны таго, што Паўднёва-Афрыканская кампартыя зьвязана з Камінтэрнам, дык робіцца вывад, што савецкія агенты падрываюць магутнасьць Англіі ў яе калёніях. Зразумела, урад Макдональда, які аднавіў дыплёматычныя адносіны з СССР для таго, каб пашырыць ангельска-савецкія гандлёвыя адносіны, у якіх адчувае патрэбу ангельская буржуазія, не парве толькі што наладжаныя сувязі ў інтарэсах цьвёрдалобых крыкуноў. [illegible] соўная і адкрывае пералаз для разрыву, у выпадку, калі гэтага захочуць імпэрыялістычныя колы Англіі.

РУХ ТУБЫЛЬЦАЎ У ПАЎДНЁВАЙ АФРЫЦЫ

Паўднёва-Афрыканскі саюз—ангельская калёнія, якая сама сабое кіруе (дамініён), але прымаць удзел у кіраваньні ёю могуць толькі белыя грамадзяне, г. зн. ангельцы і галяндцы (буры). Вялізарная большасьць насельніцтва калёніі—нэгры ня толькі не карыстаюцца палітычнымі правамі, але і знаходзяцца ў нявольніцкай залежнасьці ад белых Ангельскія і галяндзкія памешчыкі, кулакі, гандляры і капальня-ўласьнікі сагналі нэграў з лепшых зямель і пасялілі іх на дробных нявыгодных для земляробства, кавалках зямлі спэцыяльна для таго, каб, ня маючы магчымасьці пракарміцца, тубыльцы танна прадавалі сваю рабочую сілу белым эксплёататарам. Тубыльцы знаходзяцца ў поўным эканамічным нявольніцтве ў белых, пры чым гэта нявольніцтва замацавана цэлым радам заканадаўчых пастаноў. Напрыклад, нэгр абавязаны ў працягу году прапрацаваць ня менш 3-х месяцаў на фэрме або на рудні ў белага капіталістага, інакш ён ня мае права пайсьці са свае вёскі на заработкі.

Аднак, і гэтыя законы здаюцца белым капіталістым невыстарчальнымі. Яны імкнуцца ўстанавіць 6-цімесячны абавязковы тэрмін работы для нэграў і канчаткова забараніць ім наладжваць забастоўкі, якія чорныя пралетары пачалі ўжываць у апошні час. Рост клясавае самасьвядомасьці, які ідзе роўналегла з абуджэньнем нацыянальных імкненьняў сярод тубыльцаў Паўднёвай Афрыкі, моцна палохае белых і прымушае іх прымаць тэрміновыя захады супроць рэвалюцыйна-вызваленчага руху, каторы ахапляе тубыльныя працоўныя масы.

ДЗЕЙНАСЬЦЬ ПАЎДНЁВА-АФРЫКАНСКАЙ КАМПАРТЫІ І ПРАВАКАЦЫІ БЕЛЫХ РАБАЎЛАСЬНІКАЎ

Асабліва ўскладнілася становішча белых эксплёататараў пасьля ўзьнікненьня Паўднёва-Афрыканскай кампартыі. Белыя рабочыя, якія займаюць пераважна месцы нагляддальнікаў і выконваюць кваліфікаваныя работы, гралі да гэтага часу ў Паўднёвай Афрыцы ролю рабочай арыстакратыі, якая дапамагала капіталістым уціскаць нэграў. Але з таго часу, як пачала работу кампартыя, узьніклі новыя прафсаюзы, у якія масамі ўступаюць тубыльцы, пачаліся забастоўкі і нэгры сталі высоўваць патрабаваньні поўнага роўнапраўя з белымі. Натуральна, што, як паўднёва-афрыканскія капіталістыя, так і імпэрыялістыя [illegible] кампартыі, як сур'ёзную небясьпеку для сябе. Яны стараюцца разграміць яе і адбіць у нэграў ахвоту прыслухоўвацца да прапаганды камуністых. У Паўднёва-Афрыканскі парлямант унесены праекты законаў, якія абарачаюць нэграў у сапраўдных нявольнікаў, а з прычыны таго, што для правядзеньня гэтых законаў патрэбна адпаведная абстаноўка, дык Паўднёва-Афрыканскі ўрад імкнецца справакаваць паўстаньне нэграў, прыдушыць яго ўзброенай сілай, а за тым пад відам часовай рэпрэсыўнай меры, забраць у тубыльцаў нават іх цяперашнія нікчэмныя правы.

Гэты плян, аднак, добра вядомы і тубыльным масам і Паўднёва-Афрыканскай кампартыі. Тубыльныя рабочыя таму ня ідуць у пастку, якую расставілі ім ангельскія імпэрыялістыя. Адзінай формай іх пратэсту зьяўляецца адмова ад плацяжу падушнага падатку і забастоўкі. Але і гэтыя дзеяньні абвешчаны ангельцамі «бунтам». Ваенныя і паліцэйскія атрады згрупаваны ў паўднёва-афрыканскіх гарадох для «прыдушэньня паўстаньняў», а ў ангельскім парлямантце цьвёрдалобыя імпэрыялістыя паднялі крык аб «савецкіх агентах» у Паўднёвай Афрыцы.

КІТАЙСКАЯ РЭВАЛЮЦЫЯ ЖЫВЕ

Чым бы ня скончылася правакацыйная гісторыя з «хваляваньнямі» ў Паўднёвай Афрыцы—яна будзе мець надзвычай сур'ёзныя вынікі. Яна сьведчыць раней усяго аб росьце нацыянальна-вызваленчага руху ў гэтай ангельскай калёніі, прычым гэты рух мае рэвалюцыйны характар і знаходзіцца пад кіраўніцтвам кампартыі. А між тым, у Англіі даволі каленіяльных ускладненьняў у Індыі, Эгіпце, Аравіі і Палестыне. У апошнія дні ёй прыходзіцца зноў зьвярнуць сур'ёзную ўвагу і на падзеі ў Кітаі.

Два гады таму назад у Кантоне было з нязвычайнай жорсткасьцю задушана рэвалюцыйнае выступленьне рабочых. Кітайскія генэралы дзейнічалі тады пры адкрытым падтрыманьні Англіі, якая кіравала задушэньнем паўстаньня з суседняга Гонконга. Здавалася, у Кантоне стала спакойна, ня было і адзнак рэвалюцыйнага руху, а тым ня менш у 12-ю гадавіну Кастрычніцкай рэвалюцыі кантонскія рабочыя зноў выйшлі на вуліцу і арганізавалі такую вялізарную дэманстрацыю, што войскі павінны былі ўжыць кулямёты, каб яе разагнаць. Цэлы рад сялянскіх паўстаньняў адбыўся ў розных правінцыях Кітаю. Кітайская рэвалюцыя жыве і для свайго новага ўздыму чакае толькі спрыяючага моманту. Міжусобная вайна паміж генэраламі зьяўляецца адным з такіх момантаў.

Вырашым мясную праблему

з такой-жа настойлівасьцю і посьпехам, як і збожжавую

Мясной праблеме дагэтуль аддавалася вельмі мала ўвагі. Неабходна зараз-жа прыступіць да арганізацыі жывёлагадоўчых саўгасаў і калгасаў, адкормачных пунктаў, мясных камбінатаў і халадзільнікаў. Шырэй разгорнем мясазагатоўкі і кантрактацыю жывёлы. Партыйныя і савецкія арганізацыі павінны мабілізаваць усе сілы для вырашэньня мяснай праблемы.

[illegible]

Трэба арганізоўваць буйныя жывёлагадоўчыя саўгасы, калгасы са спэцыяльным мясным кірункам (хуткасьпелыя мясныя пароды).

Праводзячы перакідку жывёлы ў сацыялістычны сэктар, дабіцца якаснага паляпшэньня яе і павышэньня таварнасьці для гарадоў і рабочых цэнтраў. Побач з гэтым трэба аказаць дапамогу бядняцкім і серадняцкім гаспадаркам па разьвіцьці мясной жывёлагадоўлі пры адначасовым наступленьні на капіталістычныя элемэнты вёскі.

[illegible] Магілеўская акруга—110 проц. і Бабруйская—115 проц.

Трэба прыняць энэргічныя меры, каб выканаць плян мясазагатовак асабліва тым акругам, якія адстаюць.

Падругое, **трэба дабіцца арганізацыі шырокага адкорму буйной жывёлы і сьвіней.**

Гадавы плян адкорму сьвіней зацьверджаны эканомнарадай у разьмеры 45.000 галоў, у тым ліку на першую засадку 20.000 галоў. Плян адкорму буйной жывёлы—12.600 галоў.

[illegible] забесьпячэньня рабочых мясам і тлушчамі сталі важнейшымі пытаньнямі. Таму пытаньне аб мясе павінна быць пастаўлена ў цэнтры ўвагі ўсёй партыйнай і савецкай грамадзкасьці і ўсіх рабочых.

Трэба мабілізаваць сілы партыйных, савецкіх і прафэсыянальных органаў на вырашэньне мяснай праблемы. Трэба сыстэматычна правяраць і аказваць дапамогу мясазагатоўчым арганізацыям, каб пляны былі выкананы.

АДАМАЙЦІС.

Чужы элемэнт на панчошнай фабрыцы імя Цэткін

Ганеньні на рабкораў.—Пратэкцыянізм.—Грубыя адносіны да рабочых

[illegible]

...ца дырэктару фабрыкі Вульфсону, які душыць самакрытыку, ігнаруе слушныя прапановы рабочых і цкуе рабочых вылучэнцаў.

СВОЙ.

Страхавыя ўзносы паступаюць слаба

У хвасьце плянецца Полацкая акруга

На 1929-30 год органы Дзяржстраху павінны спагнаць разам з нядоімкамі па сельскім і гарадзкім акладным страхаваньні 7.343 тысяч руб. Для ўзносу страхавое платы па БССР устаноўлены на 1929-30 год два тэрміны: першы з іх адпавядае другому тэрміну ўзносу с.-г. падатку, другі—трэцяму тэрміну. Акруговыя камітэты ўстанавілі ільготныя тэрміны для ўзносаў першых 50 проц. страхавых плацяжоў. Да 5-га лістапада павінна было паступіць страхавых узносаў з вясковага і гарадзкога насельніцтва ня менш 60 проц. налічэньняў. Між тым. па 15-ае лістапада разам з нядоімкамі паступіла толькі 51 проц., што складае 3.769.880 руб.

Самымі адсталымі акругамі па спаганяньні страхавое платы зьяўляюцца—Полацкая, па якой паступіла ўсяго 50 проц. страхавое платы, і Віцебская—46 проц. Такое становішча са зборам страхоўкі нельга лічыць здавальняючым. Праз два-тры тыдні канчаюцца апошнія тэрміны па ўзносе страхоўкі. Да гэтага павінна паступіць ня менш 3.574 тысяч руб Лічба досыць салідная, а часу засталося мала. Трэба, каб сельсаветы, райвыканкомы і страхавыя агенцтвы на месцах прынялі самыя рашучыя меры да поўнага спагнаньня страхавое платы ў вызначаныя тэрміны. Асабліва трэба зьвярнуць увагу на поўнае спагнаньне нядоімкі за мінулыя гады. Да такіх неплацельшчыкаў павінны быць ужыты самыя рашучыя меры. Злосных неплацельшчыкаў з заможнага сялянства трэба прыцягнуць да судовай адказнасьці. Да новага году страхавая плата як з сельскага, так і гарадзкога насельніцтва павінна быць спагнана на ўсе 100 проц.

З. ЧАРНУШЭВІЧ.

ХТО ЯШЧЭ НЕ ПАДПІСАЎСЯ на газэту „ЗЬВЯЗДА“ на СЬНЕЖАНЬ ПАСЬПЯШЭЦЕСЯ ЗДАЦЬ ПАДПІСКУ СЁНЬНЯ-Ж!

Кантора газэты «Зьвязда» (Савецкая, 63) адкрыта сёньня ад 9 г. ран. да 5 г. увеч.

Ня змазваць палітычнай сутнасьці калдагаворнай кампаніі

РАШУЧА УДАРЫЦЬ ПА РВАЧОХ І НЯДБАЙНЫХ АДНОСІНАХ ДА ВЫТВОРЧАСЬЦІ

Узмацніць кіраўніцтва

Праводзімая зараз калдагаворная кампанія павінна быць праведзена, як шырокая гаспадарча-палітычная кампанія.

Але, ня гледзячы на адпаведныя дырэктывы, гэта кампанія ў большасьці арганізацый праводзіцца вельмі марудна. Рабочыя масы не арганізаваны вакол чарговых задач гаспадарчага будаўніцтва. Слаба праводзіцца растлумачальная работа і абгаварэньне сярод шырокіх рабочых мас дырэктыў УсеЦСПС ВСНГ СССР і ЦК КП(б)Б.

Некаторыя арганізацыі змазваюць палітычную сутнасьць гэтай кампаніі і зводзяць яе да вузка-практычнай работы, да абгаварэньня пытаньняў выключна пра спэцвопратку і інш. У большасьці абгаварэньне калдагавароў праходзіць яшчэ на пасяджэньнях, на невялікіх нарадах, мясцкомах. Абгаварэньне рабочымі калдагавароў праходзіць дрэнна яшчэ таму, што асобныя нізавыя прафсаюзныя арганізацыі і работнікі пасыўна адносяцца да праверкі калдагавароў (чыг. Полацак). Трэба рашуча ўдарыць па тых, хто сваёй пасыўнасьцю будзе зрываць калдагаворную кампанію.

На некаторых фабрыках і заводах работа зводзіцца да выбараў рабочых брыгад, якім звычайна амаль не даецца ніякіх указаньняў і яны застаюцца без кіраўніцтва. Усе гэтыя недахопы гавораць пра тое, што некаторыя прафарганізацыі яшчэ слаба кіруюць і яшчэ ня добра ўяўляюць сабе палітычнае значэньне калдагаворнай кампаніі і ня ўцягваюць у гэту кампанію шырокіх колаў рабочых мас. У большасьці яны абгавораваюць калдагаворную кампанію на сваіх пасяджэньнях мясцкому. Нават некаторыя ЦП саюзаў амаль нічога не зрабілі ў гэтым кірунку: будаўн., ЦП саюзу саўгандальслужачых імкнуліся склікаць прафактыў, але апошні не сабраўся, сход быў сарваны.

Трэба рашуча паставіць пытаньне перад нізавымі прафсаюзнымі арганізацыямі, даць зараз-жа належны кірунак калдагаворнай кампаніі, пакуль яшчэ ня позна.

Арганізаваць і мабілізаваць шырокія колы рабочых мас вакол дырэктыў УсеЦСПС і ЦК КП(б)Б з тым, каб калдагаворная кампанія ня зводзілася да чыста практычных мерапрыемстваў, а была праведзена, як шырокая гаспадарча-палітычная кампанія.

ПІКО.

Ня выконваюць калдагавору

(Кафэльна-плітачныя заводы «Пралетары», Копысь)

Ня гледзячы на тое, што новы калдагавор заключаны ўжо больш як 3 тыдні (1-га лістапада г. г.), адміністрацыя яго выконваць нават і ня думае. Халады ўжо надыйшлі, а цёплай спэцвопраткі няма. Рабочыя працуюць пад адкрытым небам. Усё гэта выклікае нездавальненьне рабочых, якія кажуць, што калдагавор для адміністрацыі—пустая паперка.

ВАЦЛАВІЧ.

Барацьба з рвацкімі настроямі яшчэ слабая

У Нова-Беліцы канчаюць сваю работу брыгады па праверцы на прадпрыемствах выкананьня калдагавароў. Ужо праведзена нарада раённага актыву.

Фабрыкай «Вэзувій» атрымана 15.800 р. у фонд падцягваньня зарплаты адсталых груп зьдзельшчыкаў, 1.000 руб. на падцягваньне зарплаты нізавога тэхнічнага пэрсаналу і 2.500 р. на павышэньне тарыфных наміналаў. У выніку гэтага здымачны цэх будзе мець павышэньне зарплаты на 5 проц., накатны—на 4 проц., частка каробачнага —на 3—4 проц. і ўпаковачны—3 проц. Апрача таго зарплата павінна падняцца яшчэ на 8 проц за кошт павышэньня прадукцыйнасьці працы.

Пры правядзеньні гэтай кампаніі мы сутыкаемся з цэлым радам надзвычайна хваравітых фактаў бессаромнага рвацтва і хвасьцізму, якія праяўляюць асобныя адсталыя рабочыя, прычым адзначым, што змаганьне з такімі фактамі і выкараненьне іх не праводзіцца. Растлумачальная работа нашымі партыйнымі і прафсаюзнымі арганізацыямі з пункту погляду ўвязкі абароны інтарэсаў асобных груп рабочых з агульнымі задачамі сацыялістычнага будаўніцтва таксама не праводзіцца.

Вось, напрыклад, брыгада па праверцы выкананьня калдагавору на фанэрным заводзе піша ў сваіх вывадах прапановы да новага калдагавору аб патрэбнасьці павялічэньня зарплаты працаўшчыком, ня ўвязваючы пытаньня з экапамічнымі магчымасьці заводу.

На фабрыцы «Вэзувій» ў гутарцы з адным камсамольцам аб павышэньні прадукцыйнасьці працы апошні заявіў:

— Аб павышэньні прадукцыйнасьці працы мы будзем гаварыць толькі пасьля заключэньня калдагавору, калі нам ужо ня змогуць панізіць расцэнкі.

І, урэшце, на тэй-жа фабрыцы «Вэзувій» рабочыя Трэнэр і Ягораў падалі заявы ў РКК аб надбаўцы па зарплату 25 проц., ня ставячы пытаньня аб падняцьці прадукцыйнасьці працы, якая толькі і можа даць павялічэньне пэнсіі. Рабочая грамадзкасьць павінна ганьбіць такіх рвачоў, якія, зусім ня лічачыся з агульнымі палітычнымі задачамі, стараюцца забясьпечыць толькі свой спакой, рвучы больш ад вытворчасьці на шкоду апошняй і ўсяму сацыялістычнаму будаўніцтву.

Пры абгаварэньні на прадпрыемствах калдагавароў, факты рвацтва павінны быць выкаранены ўсёй масай рабочых.

Адказваем Менскім дрэваапрацоўшчыкам

Агульны сход рабочых і служачых заводу «Зорка» ст. Капцэвічы, абмеркаваўшы адкрыты ліст менскіх дрэваапрацоўшчыкаў (газэта «Зьвязда» ад 26-га кастрычніка 1929 г. № 246), вітае іх бальшавіцкую ініцыятыву і запэўняе ўсю рабочую клясу і яе правадыра — Камуністычную партыю ў тым, што мы выкананьнем сацыялістычнага будаўніцтва пяцігодкі, разгортваньнем спаборніцтва, будзем усім калектывам на ўсе 100 проц. прымаць удзел у вельмі важнай гаспадарча-палітычнай кампаніі па праверцы і перазаключэньні калдагавароў.

Мы ведаем, што ў нашым калектыве ёсьць яшчэ асобныя рабочыя з рвацкімі настроямі і чужымі рабочай клясе справамі. Яны перашкаджаюць сацыялістычнаму будаўніцтву. Мы запэўняем нашу Камуністычную партыю бальшавікоў, што гэтай групе ня ўдасца сказіць бальшавіцкую лінію ў праверцы і перазаключэньні калдагавароў.

Мы запэўняем, што будзем бязьлітасна змагацца з рвачамі, прагульшчыкамі, п'яніцамі па вытворчасьці, будзем выконваць сацыялістычную пяцігодку, будзем прымаць удзел на ўсе 100 проц. у сацыялістычным спаборніцтве, будзем выконваць усе абавязкі па сацыялістычным і калектыўным дагаварох, прымаць актыўны ўдзел у рабоце вытворчай камісіі і нарад.

За ўсе 100 проц. удзелу ў праверцы і выкананьні калдагавароў.

За хутчэйшае выкананьне сацыялістычнае пяцігодкі.

Па БССР

Новыя навучальныя ўстановы ў Гомельшчыне

ГОМЕЛЬ (наш кар.). У Гомельскай акрузе адкрыты цэлы рад новых навучальных устаноў і пашыраны існуючыя. Так, у Гомелі адкрыты вячэрні рабочы тэхнікум на 80 чалавек з электра-тэхнічным і будаўнічым аддзяленьнямі. Пашыраны прыём на 110 чалавек у Гомельскі вячэрні рабфак. На адкрытым сёлета дзенным рабфаку навучаецца 100 чалавек.

Замест гадавых курсаў пры Гомельскім Белпэдтэхнікуме адкрыты спэцыяльны курс пры школе Лібкнэхта з пэдухілам. Сёлета адкрыты Белпэдтэхнікум у Рэчыцы, у які прынята на першае аддзяленьне 90 чалавек. Пры гэтым пэдтэхнікуме арганізаваны аднагадовыя пэдагагічныя курсы на 100 чалавек.

Антырэлігійны рух на вёсцы

Мазыр. (Наш кар.). За апошні час значна ўзмацніўся антырэлігійны рух у **Пятрыкоўскім раёне**, Мазырскай акругі.

Працоўныя г. Пятрыкова і м-ка Капцэвічы пастанавілі перадаць пад клюбы 3 сынагогі.

Сяляне в. Аголічы і Бабунічы закрылі цэрквы і будынкі іх перадалі пад хатычытальні, званы перададзены ў фонд індустрыялізацыі.

Кантрактацыя бэконных сьвіней не праведзена

ВОРША. (Наш кар.). Плян кантрактацыі бэконных сьвіней па Аршанскай акрузе выкананы толькі на 67 проц. Так, напрыклад, з вызначаных па заданьні для кантрактацыі 6.000 сьвіней закантрактавана толькі 3.358. Зусім слаба выканалі свае заданьні акрсельсаюз і малочна-жывёлагадоўчы саюз.

Некаторыя з калгасаў, як напрыклад, Віхранская камуна і калгас «Бурнеўка», зусім адмовіліся ад кантрактацыі сьвіней на бэкон.

Выканана толькі 40 проц. заданьня

РЭЧЫЦА. (Наш кар.). У Рэчыцкім раёне заданьне па разьмяшчэньні 3-яй пазыкі індустрыялізацыі выканана з перавышэньнем. Аднак, на фабрыках запалак яшчэ ня ўсе рабочыя падпісаліся на пазыку ў разьмеры месячнага заработку; больш 400 рабочых зусім не ахоплены падпіскай. Такі-ж малюнак і на ўсіх іншых прадпрыемствах і ў некаторых калектывах.

Падпіска па вёсцы яшчэ да гэтага часу не дала патрэбных вынікаў. На 1-га лістапада сярод сялян пазыка распаўсюджана толькі на 12.000 руб. А заданьне дана на 31.310 руб. **Ні адзін сельсавет, акрамя Горвальскага, ня выканаў заданьне. Засьценскі сельсавет, у раёне якога будуецца крухмальны завод, не рэалізаваў ні аднэй аблігацыі.** Холмецкі сельсавет распаўсюдзіў аблігацый толькі на 100 руб. У некаторых вёсках сяляне нават ня ведаюць пра выпуск 3-яй пазыкі.

Галоўная прычына ў тым, што раённая камісія дапамогі ня кіруе сельскімі камісіямі дзяржкрэдыту. Апошнія зусім не працуюць. У выніку, у раёне вялікае скідваньне аблігацый пазыкі ўзмацненьня сялянскае гаспадаркі.

Падпіска на пазыку за наяўны разрахунак праходзіць вельмі нездавальняюча. У некаторых вёсках вельмі часта адсутнічаюць аблігацыі. Усяго ў раёне прадана аблігацый за наяўны разрахунак на суму каля 4.000 руб. Такія нязначныя вынікі гавораць аб тым, што трэба завастрыць увагу на пытаньні пашырэньня пазыкі сярод неарганізаванага насельніцтва.

На фронце сацыялістычнага будаўніцтва

14 сельсаветаў перайшлі ў калгасы

Калектывізацыя сельскай гаспадаркі на **Бабруйшчыне** *праходзіць з вялікім посьпехам. У Рагачэўскім, Жлобінскім раёнах 14 сельсаветаў перайшлі на масавую калектывізацыю на плошчы 60 тысяч гэктараў. За адзін толькі кастрычнік месяц адведзена пад калгасы плошча ў 45 тысяч гэктараў зямлі.*

Новы камбінат керамічнай вытворчасьці

У раёне Прапойску, Магілеўскай акругі, горнай групай ВСНГБ выкрыты вялізныя залежы гліны высокай якасьці, мэргэляў і пяскоў. З вясны 1930 году ў Прапойску пачнецца пабудова камбінату, які будзе складацца з заводаў кафэльнага, сілікатнага, чарапічнага і інш. прадпрыемстваў. Кошт пабудовы кафельнага заводу вызначаны ў 1 мільён рублёў.

Пашырэньне вырабу паперы

Выраб паперы ў Беларусі ў 1929-30 годзе значна пашырэецца. Фабрыкі Белпапертрэсту выпусьцяць 43.140 тон паперы і 6.000 тон кардону—на 35 проц. больш, чым у мінулым годзе. На капітальнае будаўніцтва па гэтых фабрыках адпускаецца звыш 5 мільёнаў рублёў.

Новы хлебны элеватар у Воршы

З самага пачатку будаўнічага сэзону 1930 году ў Воршы пачнецца пабудова вялікага хлебнага элеватара каля Заходняй чыгункі. Элеватар будзе абслугоўваць Магілеўскую, Аршанскую і Віцебскую акругі. Асінбуду прапанавана ўключыць элеватар у лік першапачатковых спажыўцоў электраэнэргіі.

Мясныя камбінаты

У Чэпіне (*Віцебская акруга*) *пачалася падрыхтоўка да пабудовы мяснога камбінату, які будзе складацца з трох бойняў для буйнай і дробнай рагатай жывёлы, халадзільніка, каўбаснага, утылізацыйнага, кішачнага і кансэрвовага заводаў, скура-сырцовай базы, заводу па пераапрацоўцы пячонкі ў муку і біялёгічнай станцыі.*

У сьнежні канчаецца пабудова Аршанскага мяснога камбінату.

Ажыцьцяўляем пастановы лістападаўскага пленуму ЦК УсеКП(б)

Наркамасьветы пераглядае пляны падрыхтоўкі кадраў спэцыялістых

Паскораны выпуск аграфаку беларускай с.-г. акадэміі

Пры Наркамасьветы БССР арганізавана спэцыяльная камісія з прадстаўнікоў Наркамасьветы, ВСНГ, Наркамзему, ЦСПСБ, сэкцыі навуковых працаўнікоў, ЦБ пралетстуду і ЦП працасьветы для прапрацоўкі праблемы кадраў у сувязі з пастановамі лістападаўскага пленуму ЦК УсеКП(б). Камісіі запрапанавана ў 2-хтыднёвы тэрмін перагледзець плян Наркамасьветы па падрыхтоўцы кадраў спэцыялістых.

Ужо зараз высьвятляецца, што ПЛЯНЫ ПАДРЫХТОЎКІ СПЭЦЫЯЛІСТЫХ, ЯКІЯ БЫЛІ СКЛАДЗЕНЫ РАНЕЙ НАРКАМАСЬВЕТЫ, НЕ АДПАВЯДАЮЦЬ ТЭМПАМ ІНДУСТРЫЯЛІЗАЦЫІ І КАЛЕКТЫВІЗАЦЫІ БССР.

Наркамфін СССР прыслаў у Наркамасьветы БССР заяўку на падрыхтоўку штогод 35 спэцыялістых вышэйшай кваліфікацыі і 35 спэцыялістых сярэдняй кваліфікацыі для фінансавых органаў БССР. НКПіТ СССР прыслаў у Наркамасьветы запытаньне аб магчымасьці падрыхтоўкі ў ВНУ БССР эканамістых-плянавікоў вышэйшай кваліфікацыі для сувязі СССР.

Розныя ўстановы БССР, якія ў мінулым годзе прадставілі заяўкі на спэцыялістых, зараз гэтыя заяўкі пераглядаюць у сэнсе іх значнага павялічэньня. Так, напрыклад, НАРКАМЗЕМ ПАВЯЛІЧЫЎ СВАЮ ЗАЯЎКУ Ў ДВА РАЗЫ. Наркамзему БССР па першапачатковай заяўцы патрабавалася на працягу 5-ці год 2.484 спэцыялістыя вышэйшай кваліфікацыі і 1.818 сярэдняй кваліфікацыі. Па апошняй заяўцы Наркамзем патрабуе 3.705 спэцыялістых вышэйшай кваліфікацыі, 6.259 сярэдняй кваліфікацыі і г. д.

Згодна пастановы пленуму ЦК УсеКП(б), зараз разглядаецца пытаньне аб пераводзе ВНУ БССР на адзінапачальле. Для больш шчыльнай увязкі работы з грамадзкімі і гаспадарчымі арганізацыямі, пры кожнай ВНУ і яе факультэтах будуць утвораны спэцыяльныя саветы.

На апошнім пасяджэньні калегіі Наркамасьветы зацьверджаны новыя прынцыпы вытворчай практыкі па беларускай с.-г. акадэміі, вэтэрынарным інстытуце і палітэхнікуме. Узяты курс на тое, каб вытворчая практыка ў ВНУ БССР ажыцьцяўлялася па прынцыпе—адзін месяц практыкі, адзін месяц тэорыі.

У сувязі з вялікай патрэбай у спэцыялістых для сельскай гаспадаркі БССР у гэтым годзе АДБУДЗЕЦЦА ПАСКОРАНЫ ВЫПУСК ЧАЦЬВЕРТАГА КУРСУ АГРАНАМІЧНАГА ФАКУЛЬТЭТУ БЕЛАРУСКАЙ С.-Г. АКАДЭМІІ. Выпуск адбудзецца не пазьней 1-га мая.

Наркамасьветы праводзіць рад важных мерапрыемстваў па падрыхтоўцы рабочых, батракоў, калгасьнікаў і беднякоў-сялян для паступленьня ў ВНУ.

Ужо адкрыты курсы па падрыхтоўцы рабочых у Гомелі, Віцебску, Барысаве, Магілеве. Такія-ж курсы адкрыты па лініі студэнцкіх арганізацый у Менску, Віцебску і Гомелі. Гэтыя курсы падрыхтуюць у ВНУ звыш 700 чалавек. Для падрыхтоўкі батракоў і сялян-беднякоў з 1-га сьнежня адкрываюцца курсы ў кожнай акрузе БССР на 30 чалавек, а ў Менску і Бабруйску — на 60 чалавек. Гэтыя курсы знаходзяцца на дзяржаўным утрыманьні. Курсанты поўнасьцю забясьпечаны стыпэндыямі. Для падрыхтоўкі да паступленьня ў тэхнікумы адкрыты курсы пры Менскім палітэхнікуме, беларускім і польскім пэдтэхнікумах на 60 чал. кожныя.

Упяршыню арганізуюцца ўсебеларускія жаночыя курсы на 50 чалавек для падрыхтоўкі батрачак, калгасьніц і бядначак-сялянак у с.-г. тэхнікумы. Курсы мяркуецца адкрыць з 15-га сьнежня ў чэрвені.

М. К.

Ачысьцім калгасы ад варожых элемэнтаў

Кулакі і гандляры хаваюцца за шырмаю калгасаў

Ілжэ-калгасы

Група барысаўскіх нэпманаў і буйных домаўласьнікаў на чале з былым уласьнікам гарбарні Заскіндам, каб ажывіць свой гандаль, які пачаў прыходзіць у заняпад, парашылі арганізаваць фіктыўны калгас і праз яго атрымліваць розныя ільготы і перавагі ў каапэрацыйных арганізацыях для сваіх гандлёвых апэрацый.

Добра разумеючы, што савецкая ўлада пры калектывізацыі на вёсцы ў першую чаргу ўцягвае ў калгаснае будаўніцтва батрацка-бядняцкія і серадняцкія масы вёскі, гэтыя дзялкі і тут не далі маху. Яны для арганізацыі калгасу ўзялі падстаўных асоб—рабочых з барысаўскага млыну і лесапільні. Арганізаваны нацыянальны калгас быў названы імем «1-га Мая». Для яго было адведзена 90 гэкт. зямлі.

Аформіўшы арганізацыю калгасу юрыдычна, гэта група спэкулянтаў і нэпманаў пачала атрымліваць на законных падставах з с.-г. і крэдытных таварыстваў крэдыты, розны с.-г. інвэнтар і іншыя ільготы.

Былы заводчык Заскінд са сваімі супольнікамі для адводу вачэй зааралі два гэктары зямлі, а ўвесь іншы час займаліся ў горадзе гандлем.

Для фармальнасьці ў гэтым «калгасе» пісаліся пратаколы з удзелам наёмных рабочых, якія фіктыўна лічыліся членамі калгасу, а фактычна зьяўляліся рабочымі ў млыне і на пільні.

Сем'і сапраўдных гаспадароў калгасу—барысаўскіх гандляроў і спэкулянтаў—жылі ў горадзе ва ўласных дамох. З іх адзін толькі Альпяровіч меў аж тры дамы.

У ваколічнага сялянства стварыліся варожыя адносіны да гэтага фіктыўнага калгасу.

Нядаўна ў калгас улілося некалькі сем'яў працоўнага яўрэйскага насельніцтва. Пачалася барацьба за абярненьне гэтага ілжэ-калгасу ў сапраўдны калгас. Але ілжэ-калгасьнікі пачалі супраціўляцца. У адпаведных органах ставіцца пытаньне аб выключэньні ўсёй гэтай кампаніі з калгасу і аб стварэньні сапраўднага калгасу з яўрэйскай бедняты, прымаюцца належныя пастановы. Але чамусьці да апошняга часу ўся гэта група пазбаўленых выбарчых праў, карыстаючыся годнасьцю калгасьнікаў, праводзіць сваю брудную справу.

Я. Ф-ко.

Прышчэпаўскія пасьлядоўцы

МАЗЫР. (Наш кар.). У Жыткавіцкім раёне ёсьць цэлы рад вытворчых аб'яднаньняў, як мэліярацыйнае, малочнае і інш., але яны зусім не абслугоўваюць інтарэсаў бедняты. Так, напрыклад, машыннае таварыства ў Жыткавіцкім сельсавеце ня мае ў сваім складзе ніводнага бедняка. Гэта таварыства ніякай канкрэтнай дапамогі беднаце ня робіць. Члены яго абслугоўваюць выключна свае індывідуальныя гаспадаркі. У Юркавіцкім сельсавеце, Жыткавіцкага раёну, машыннае таварыства мае ў сваім складзе толькі 5 беднякоў. За карыстаньне машынамі з кулака праўленьне таварыства бярэ 50 кап., а з бедняка—30 кап. На першых парах такая расцэнка як быццам-бы і правільная, але гэта далёка ня так, бо кулак за 50 кап. трымае машыну цэлы месяц, а бядняк за 30 кап.—толькі 2 дні. Наогул Жыткавіцкі РВК зусім мала цікавіцца каапэраваньнем бедняты. Так, арганізаванае ў Браніслаўскім сельсавеце птушынае таварыства ніяк ня можа атрымаць крэдыту. а РВК ня ідзе яму насустрач. Цэлы рад аб'яднаньняў па 5-6 месяцаў ня могуць дабіцца зацьвярджэньня статуту.

Ня лепш і з калектывізацыяй. Прышчэпаўскія пасьлядоўцы на Мазыршчыне зямельным фондзе ў 700 гэктараў (урочышча Ацкованае, Жыткавіцкі раён), аддалі гэту зямлю для індывідуальнага карыстаньня 40 гаспадаром, з якіх 13 заможнікаў.

Кулакі ў Жыткавіцкім раёне вядуць самую злосную агітацыю супроць калгасаў. У калгасе «Ленінскі Камунар» яны падпалілі будынкі, а таксама зьбілі жонку і дзіця старшыні калгасу «Чырвоны Пагранічнік».

Рашучых мер супроць кулацкіх вылазак у раёне ня прымаецца. Яшчэ зімою адзін кулак пагражаў сакратару калгасу «Ленінская Беларусь» спаліць калгас.

М. ВАПЕЛЬНІК.

„Вынаходзтва“ статыстыкаў з малочнага саюзу

Засьмечанасьць паасобных спэцыяльных аб'яднаньняў сельска-гаспадарчай каапэрацыі—факт добра вядомы. Вядомы таксама і шматлікія дырэктывы партыйных арганізацый аб рашучым змаганьні з гэтымі зьявішчамі. Але ёсьць яшчэ такія кіраўнікі спэцыяльных відаў сельска-гаспадарчай каапэрацыі, якія мала клапоцяцца аб рэалізацыі гэтых дырэктыў. Аб гэтым ужо сьведчыць і той факт, што да апошняга часу органы сельска-гаспадарчай каапэрацыі ніяк ня могуць падлічваць сацыяльны склад сваёй сеткі. Праца вядзецца ўсьляпую і чакаць ад яе станоўчых вынікаў ня прыходзіцца.

У гэтых адносінах вельмі характэрна пастаноўка падліку сацыяльнага складу пайшчыкаў у беларускім малочна-жывёлагадоўчым саюзе. Сацыяльныя групоўкі сялянскіх гаспадарак вельмі стракатыя. І для таго, каб выявіць, якія сацыяльныя групы ў вёсцы ўваходзяць у склад малочна-жывёлагадоўчай каапэрацыі, устанавіць сапраўдныя лічбы, трэба праводзіць гэту работу на падставе пэўнага цьвёрдага крытэрыя. Але статыстыкі з БМЖС якраз ігнаруюць гэта патрабаваньне. Так, да групы заможных яны адносяць усе без выключэньня двухконныя гаспадаркі, у той-жа час выключаюць з групы заможных такіх гаспадароў, якія маюць 33 каровы. Да беднякоў адносяцца ўсе без выключэньня гаспадаркі, якія маюць па аднэй карове. Усе-ж гаспадаркі з адным канём, паводле статыстычных даных БМЖС, адносяцца выключна да сераднякоў. У выніку такога падліку мы маем наступны малюнак (даведкі БМЖС аб складзе малочнай каапэрацыі Гомельскай акругі) бядняцкіх гаспадарак (з аднэй каровай)—42 проц. і 4 проц. заможных, калі-ж улічваць колькасьць коняй на гаспадарцы, то бедняты толькі 11 проц., а заможнікаў ужо 32 проц.

Здавалася-б, што такая рэзкая, такая вялікая розьніца сацыяльнага складу малочнай каапэрацыі на Гомельшчыне павінна выклікаць сумненьне да сябе. Але ў БМЖС на гэта мала зварачаюць увагі. Статыстыкі з малочна-жывёлагадоўчай каапэрацыі займаюцца «вынаходніцтвам» у статыстычнай мэтадалёгіі. Яны ў сваёй рабоце праводзяць так званы камбінаваны прынцып, які нічога канкрэтнага нам не дае і не дапамагае выявіць сапраўдны сацыяльны склад малочна-жывёлагадоўчай каапэрацыі.

Як-жа рэагуюць на гэтыя камбінацыі кіраўнікі БМЖС? Яны проста згаджаюцца з такімі па сутнасьці няправільнымі лічбамі, штэмпэлююць іх, падпісваюць іх, як афіцыйныя даныя і друкуюць у афіцыйных справаздачах бяз жадных агаворак (справаздача Белсельсаюзу за 1926-27 і 1927-28 г. г.), уводзячы, такім чынам, у зман і саміх сябе, і савецкую грамадзкасьць. Трэба думаць, што на падставе гэтай «статыстыкі» вядзецца і ўся практычная работа малочнай каапэрацыі.

Трэба выправіць гэтыя памылкі ў рабоце малочна-жывёлагадоўчай каапэрацыі, бо такая пастаноўка падліку сацыяльных груповак на вёсцы толькі выгодна кулаку. Задача перабудовы ўсёй работы сельска-гаспадарчай каапэрацыі з пункту погляду клясавай барацьбы, рашучага наступленьня на кулацкія элемэнты набывае зараз асаблівае практычнае значэньне. Але гэта задача ня можа быць вырашана без сыстэматычнай праверкі работы сельска-гаспадарчай каапэрацыі і пастаяннага падліку ня толькі колькасных вынікаў гэтае работы (рост сеткі, лік членаў і г. д.), але і сацыяльнай якасьці. Між тым, іменна гэты бок падліку ў спэцыяльных відах сельска-гаспадарчай каапэрацыі пастаўлены дрэнна. На гэта трэба зараз зьвярнуць вялікую ўвагу.

Ш. Т.

Гандляроў і спэкулянтаў гнаць з калгасаў

ГРЭСК. (Наш кар.). Калгаснае будаўніцтва ахапляе самыя глухія куткі Беларусі. Няма такой вёскі, дзе-б практычна не стаяла пытаньне аб арганізацыі калгасу, гэтага патрабуюць бядняцка-серадняцкія масы сялянства, гэтага патрабуе новае жыцьцё. Але побач з такім стыхійным ростам калгасаў, мы маем цэлы рад фактаў, калі ў калгасы ўступаюць былыя гандляры, спэкулянты, якія прасьледуюць свае вузка шкурніцкія інтарэсы і апаганьваюць нават самую ідэю калектывізацыі. Прыкладам такога калгасу можа служыць калгас [illegible] складаецца амаль выключна з былых гандляроў, 2 з іх—Ратнэр і Кэйман—нават пазбаўлены выбарчых праў. Некаторыя з гэтых калгасьнікаў толькі нядаўна парвалі сувязь з гандлярствам.

Калгасьнікі маюць у м-ку Грозава дамы і здаюць іх у арэнду. Кожны з членаў калгасу мае для сябе асобны агародзік. які самастойна засяваецца, сабраная агародніна зносіцца ў асобныя засекі. Прадукты калгасьнікі збываюць на прыватным рынку замест таго, каб прадаваць іх у каапэрацыю.

А вось некаторыя [illegible] ныя сьвяты, як субота і інш., у гэтым калгасе сьвяткуюцца поўнасьцю. Нават у такія дні калгасьнікі і кароў ня доюць, а наймаюць другіх, самі-ж ідуць маліцца. Сам старшыня калгасу рэжа курэй паводле рэлігійнага рытуалу. Для гэтай мэты ён вязе іх у Грозаў да спэцыяльнага разьніка.

Савет калгасу ніякіх захадаў да паляпшэньня працы ў калгасе ня робіць. Кожны працуе для сябе. Усе гэтыя нездаровыя абставіны ў калгасе «Лекерт» робяць вельмі прыкрае ўражаньне на [illegible]

Зводка сацыялістычнага спаборніцтва заводаў БССР

Як выкананы сацдагавары за 1928 год

У ВСНГ БССР нашаму супрацоўніку далі зводку выкананьня сацыялістычнага дагавору па асобных прадпрыемствах.

Гута імя Домбаля (Барысаў) замест прынятага па сацыялістычным дагаворы зьніжэньня сабекошту на 8 проц., дабілася зьніжэньня толькі на 1,07 проц. Пералом у 4-м квартале, які даў зьніжэньне на 3,4 проц., зьяўляецца невыстарчальным. Дасягнута зьніжэньне прагулаў з 0,82 проц. у першым квартале да 0,45 проц. у верасьні. Прадукцыйнасьць працы стаіць на ўзроўні мінулага году ў той час, як згодна сацыялістычнага дагавору прадукцыйнасьць працы павінна быць павышана да 15 проц. Ніякіх дасягненьняў у зьнішчэньні браку на заводзе няма.

Гута «Пралетары» зьнізіла сабекошт прадукцыі на 7,13 проц. замест намечаных па дагаворы 6 проц. Ёсьць дасягненьні і ў зьніжэньні прагулаў. Горш абстаіць справа з зьмяншэньнем браку. Замест прынятых па дагаворы 3 проц. браку, ёсьць па дробным пачыньні 7,7 проц. браку і па буйным 9,5 проц. Вытворчая праграма выканана на 108 проц.

Гарбарня «Бальшавік» дабілася зьніжэньня сабекошту ў 5,5 проц. замест намечаных па дагаворы 10 проц.

Ёсьць пералом у 4-м квартале, калі зьніжэньне сабекошту даведзена да 7 проц. Прыкметны дасягненьні ў зьніжэньні прагулаў, якія даведзены з 1,07 проц. у 1-м квартале да 0,32 проц. у верасьні месяцы. Прадукцыйнасьць працы ўзрасла на 22,6 проц., замест намечаных па дагаворы 29 проц. У 4-м квартале прадукцыйнасьць працы ўзрасла на 39 проц.

Вельмі кепска абстаіць справа з нармаваньнем працы. Замест запраектаванага росту зарплаты на 3,4 проц., маем рост на 15,6 проц. Трэба адзначыць, што якасьць прадукцыі ўсё яшчэ кульгае.

Менская абутковая фабрыка. Менская абутковая фабрыка дабілася зьніжэньня сабекошту на 4,8 проц. замест 7 з паловай проц., намечаных па сацдагаворы. Фабрыка дае найменшы процант прагулаў (0,04 проц.). Прадукцыйнасьць працы павышана на 11 проц. супроць 18 проц., намечаных па дагаворы. Процант браку ў 2-м паўгодзьдзі павысіўся ў параўнаньні з першым паўгодзьдзем.

Запалкавая фабрыка «Чырвоная Бярэзіна» сваё заданьне па зьніжэньні сабекошту на 8,3 проц. выканала поўнасьцю. У той час, як у 1-м паўгодзьдзі было зьніжэньне ўсяго на 3,7 проц., у 2-м паўгодзьдзі дасягнута зьніжэньне на 12 проц. Значна зьніжаны прагулы. Прадукцыйнасьць працы ўзрасла на 9,5 проц. супроць 5,4 проц. па пляне і 15 проц. па сацдагаворы. У 4-м квартале рост прадукцыйнасьці працы выразіўся ў 17 проц.

Дражджавы завод «Чырвоная Зорка» зьнізіў сабекошт на 20,3 проц. замест прадугледжаных плянам 17,3 проц. і дагаворам 27,5 проц. Значныя дасягненьні ёсьць у зьніжэньні прагулаў. З 0,42 проц. у першым квартале прагулы зьніжаны да 0,08 проц. у верасьні. Прадукцыйнасьць працы ўзрасла на 37,7 проц. супроць 39 проц., намечаных па пляну і 41%—на сацдагаворы. Вытворчая праграма выканана на 118,5 проц.

Шпалерная фабрыка імя Вароўскага зьнізіла сабекошт на 3,75 проц. замест 5 проц., намечаных па сацдагаворы. У 4-м квартале фабрыка дабілася зьніжэньня сабекошту на 8 проц. Значныя дасягненьні ёсьць у зьніжэньні прагулаў, якія з 1,56 проц. у першым квартале зьніжаны да 0,14 проц. у верасьні. Прадукцыйнасьць працы павышана на 26 проц.

Аб ашчаднай справе зусім забыліся

Нічога ня робіцца для прыцягненьня ўкладчыкаў

За час з 1-га кастрычніка па 10 лістапада ўцягнута на Беларусі 4.000 укладчыкаў—сялян і ўкладаў на 115 тысяч рублёў. У адносінах да ўстаноўленага на 1 квартал урадам БССР заданьня (600 тысяч рублёў) выканана толькі 19 проц. Паданыя лічбы сьведчаць аб недапушчальна слабым тэмпе разгортваньня кампаніі на вёсцы.

Па Бабруйскай акрузе ўцягнута ўсяго 107 укладчыкаў на 4.800 рублёў; Полацкай—180 укладчыкаў на 3.500 рублёў, Аршанскай—450 укладчыкаў на 9.000 рублёў; Віцебскай—260 укладчыкаў; Менскай—375 укладчыкаў.

У радзе акруг наглядаецца нават адліў укладчыкаў за кастрычнік месяц. У Аршанскай акрузе колькасьць укладчыкаў зьменшылася на 1.800 чал., у Бабруйскай—на 700. У Полацкай акрузе колькасьць укладаў зьменшылася на 20 тысяч рублёў.

Такім чынам, трэба канстатаваць, што мы стаім перад пагрозай зрыву выкананьня заданьня на першы квартал.

У чым прычына нездавальняючага становішча з ашчаднай справай?

Асноўная прычына—акруговыя органы абмежаваліся толькі дачай дырэктыў і не наладзілі кантролю за ходам працы.

У раёнах-жа, як гэта ўстаноўлена абсьледваньнем Бабруйскай і Менскай акруг, фактычна нічога ня зроблена—там разьлічваюць толькі на самацёк.

Цэнтральная камісія садзейнічаньня дзяржкрэдыту на сваім апошнім пасяджэньні адзначыла невыкананьне дырэктыў аб ашчаднай справе і прапанавала мясцом прыняць самыя рашучыя меры да забесьпячэньня выкананьня заданьня.

Патрэбен рашучы пералом у ашчаднай справе!

ПАДОЛЬСКІ.

Рвачы і ашуканцы Беларускага Аддзяленьня Дзяржвыдавецтва

Можна і ашукаць, абы больш зарабіць

Аддзел падпіскі Беларускага Аддзяленьня Дзяржвыдавецтва РСФСР прасоўвае кнігу ў масы. Але прасоўвае праз такіх асоб, якім ня месца ў савецкім апараце—праз жулікаў і рвачоў. Асноўная мэта іх—больш зарабіць, больш сарваць, бо працуюць яны на працантах. Каб дасягнуць гэтага, яны ні перад чым ня спыняюцца.

Колькі задаткаў прапала, колькі проста прысвойвалася, колькі раз з-за няправільнай і ілжывай інфармацыі аб умовах падпіскі падпісчыкі адмаўляліся ад заказу.

Такіх фактаў шмат, аб іх ведае адзін «ГИЗ». Вось канкрэтныя факты.

Вясной гэтага году 2 агенты аддзелу падпіскі **Рабіновіч і Барынаў** зрабілі «вылазку», або «налёт», як кажуць самі агенты, на бэтонны завод у Менску.

Вынікі надзвычайна добрыя, але потым высьветлілася, што 2 рабочыя—падпісчыкі на творы Маркса і Энгельса ня толькі палітычна, а нават і элемэнтарна няпісьменныя. Двум рабочым выпісалі кніжкі аб халоднай апрацоўцы мэталяў (выданьне «Рабочы тэхнікум на даму»), а рабочыя думалі, што атрымаюць матар'ялы па будаўніцтве... Рабочым, якія жадалі выпісаць «Рабфак на даму», раілі, каб яны выпісалі адразу ўсе 3 курсы і калі не спадабаецца ім гэта выданьне, то грошы вернуць назад. У сапраўднасьці-ж задаткі не варочаюцца.

Некаторыя рабочыя пажадалі набыць танную і даступную для іх Ленінскую бібліятэку, але «носьбіты культуры» ўгаворваюць рабочых выпісаць дарагія ленінскія зборнікі, у той час, як ёсьць таннае выданьне твораў Леніна. Калі ўсё гэта было выкрыта, загадчык аддзелу падпіскі Гдалевіч выносіць вінаватым... вымову (!?) за памылкі ў працы.

Бронь-вучням працкалектыву мэбэльшчыкаў выпісалі творы Горкага, гаворачы, што прыдзецца ім плаціць па 60 кап. у месяц, а праз некаторы час ім прыбываюць пасылкі на 5 р. Зразумела, яны ня выкупілі і задатак прапаў.

Вось такімі махінацыямі агенты зарабляюць па 300-500 руб. у месяц.

Рвачом і ашуканцам ня месца ў савецкім апараце.

ЦЫВЕС.

1.800 камсамольцаў на піянэрскую работу

ЦК ЛКСМБ [illegible] 1.800 [illegible] асьветы [illegible] спэкцы[illegible] ўдзел [illegible] піянэрскай [illegible]

Усебеларускае сьвята спорту

ВСФК [illegible]

Адкрываецца тэхнікум фізкультуры

У па[illegible]

Разьвіваецца кіно-вытворчасьць

Дзяржкіно [illegible] фінанса[illegible] год. [illegible] 1.063.00[illegible] 25.000 руб.

У гэтым годзе пачнецца пабудова новага кіно-тэатру ў г. Воршы. На яго праектаваньне і пачатак пабудовы вызначана выдаткаваць 40.000 руб., на абсталяваньне Ленінградзкай кіно-фабрыкі—115.000 руб. Усяго на капітальныя ўкладаньні ў 29-30 годзе будзе выдаткавана 585.000 руб.

За дзень

[illegible]

У 1-м Белдзяржтэатры

[illegible] га тэатру.

Зараз тэатр выехаў у Добруш, на чарзе—выезд у Рэчыцу (на запалкавую фабрыку).

З мэтаю дапамогі клюбам у іх мастацкай працы тэатрам арганізаваны сэмінары для клюбных гурткаводаў і наладжваюцца спэктаклі малых тэатральных форм.

Новы будынак дзяржаўнае бібліятэкі

На Чырвонаармейскай вул. зараз будуецца новы будынак Беларускай дзяржаўнай публічнай бібліятэкі. Заключаны дагавор з заводам «Энэргія» на абсталяваньне ў новым будынку спэцыяльных жалезных паліц для кнігасховаў па тыпе кнігасховаў Ленінскай публічнай бібліятэкі ў Маскве. Будаўніцтва бібліятэкі будзе скончана ў лістападзе 1930 году. Кошт будаўніцтва—каля 700 тысяч рублёў. Да моманту пераходу ў новы будынак, дзяржаўная бібліятэка будзе налічваць 600 тысяч тамоў кніг, а да канца пяцігодкі—каля 1 мільёну тамоў.

Курсы шофэраў на 100 чалавек

У пачатку студзеня пачнецца набор на курсы шофэраў, якія адкрываюцца на сродкі Наркампрацы ў Менску, па Доўгаброцкай вул. Курсы—шасьцімесячныя і разьлічаны на 100 чалавек. Курсы будуць працаваць у дзьве зьмены. Для курсаў будуецца спэцыяльнае памяшканьне з гаражам, майстэрнямі і г. д. На ўтрыманьне курсаў адпушчана 40 тысяч руб.

Чыстка радоў БелАПП'у

У апошні час наглядаюцца выпадкі ідэалёгічнага зьвіху і бытавога загніваньня некаторых членаў Менскай філіі БелАПП. Ня так даўно, напрыклад, «Зьвязда» друкавала матар'ял аб выкрыцьці беларускіх кабукі, так званага «Тавізу» (таварыства аматараў выпіць і закусіць).

Побач з гэтым у філіі ёсьць баляст. Рад таварышоў, якія ўваходзяць у філію, даўно закінулі сваю літаратурную дзейнасьць.

У сувязі з гэтым бюро Менскай філіі БелАПП ухваліла правесьці чыстку сваіх радоў.

Лішэнцы ў саматужных арцелях

Саматужныя арцелі Менскага аддзяленьня Сампрамсаюзу засьмечаны клясава-чужым элемэнтам. Так, у арцелі «Мэтраінструмант» працуе лішэнец **Гаві**, другі-ж **Гаві** па пратэкцыі пралез у арцель «Трыкатаж».

Калі рабочыя заявілі аб гэтым старшыні камісіі па чыстцы саматужных арцеляй, тав. Гершауму, то апошні аднёсься да гэтае заявы фармальна, бюракратычна і заявіў, што ўжо чыстка арцеляй скончана і таму гэта яго недатычыць.

З-за такіх нядбайных адносін чужы элемэнт і зараз працуе ў арцелі.

23 прадпрыемствы БССР пераводзяцца на 7-гадзінны дзень

Да 1931-32 г. 95 проц. рабочых рэспубліканскай прамысловасьці будуць ахоплены 7-мі гадзінным днём

З гэтага году перавод прадпрыемстваў на 7-гадзінны рабочы дзень дэцэнтралізуецца. Перавод па рэспубліканскай і мясцовай прамысловасьці ажыцьцяўляецца самастойна ўрадовай камісіяй пры СНК БССР.

На 1929-30 год па БССР намечаны перавод на 7-гадзінны рабочы дзень 23-х прадпрыемстваў—заводаў: імя Домбаля ў Барысаве, «Дрэваапрацоўшчык», дражджавых заводаў і гарбарні «Бальшавік» у Менску, заводу «Чырвоны Хэмік» у Гомелі, дражджавога заводу ў Віцебску і г. д.

У першым квартале 1929-30 году ўжо пераведзена на 7 гадзін гута «Камінтэрн» на Бабруйшчыне, махорачная фабрыка ў Віцебску, дражджавы завод «Пралетары» ў Менску.

Згодна пляну Наркампрацы ў 1929-30 г., лік рабочых, ахопленых 7-гадзінным рабочым днём, дасягне 14.500 чалавек, што складае 40,7 проц. агульнай колькасьці рабочых, занятых у рэспубліканскай прамысловасьці БССР.

Па пяцігадовым пляне Наркампрацы, у 1930-31 г. 7-гадзінным рабочым днём будзе ахоплены 76 проц. рабочых рэспубліканскай прамысловасьці, а ў 1931-32 г.—95 проц.

Распрацоўваецца праект пераводу на 7-гадзінны рабочы дзень прадпрыемстваў мясцовай прамысловасьці БССР.

Што зроблена па лістох рабселькораў

За грубыя і нячулыя адносіны да рабочых па затрыманьні выплаты пэнсіі начальніку станцыі Магілеў **т. Швабэ** вынесена вымова Магілеўскай акруговай РСІ. Адначасова справа аб грубасьці да рабочых з боку **Швабэ** перадана партарганізацыі **для прыцягненьня да партспагнаньня.**

Фабзаўком заводу «Камунар» вынес пастанову **аб выключэньні з саюзу** і хадайніцтве перад акруговай выбарчай камісіяй **аб пазбаўленьні выбарчых праў** мадэльшчыка заводу **Качарэўскага,** які мае сваю заможную гаспадарку ў Сёмкава-Гарадзецкім сельсавеце.

Цэнтральнай камісіяй па чыстцы савецкага апарату вынесена пастанова аб звальненьні тэхніка-будаўніка Бельсельтрэсту **т. Баранава** ў звычайным парадку, **як неадпавядаючага свайму прызначэньню.**

Выключаны з партыі Фрэнкель Мазырскай АКК-РСІ **за скрыўленьне клясавай лініі** і прымірэнчыя адносіны да недахопаў у Нараўлянскім саматужна-прамысловым таварыстве.

Прыцягваецца да судовай адказнасьці Старобінскай райміліцыяй загадчык пошты м-ка Пагост **Раманчук за скажэньне нацыянальнай палітыкі.** Ён патрабаваў ад яўрэя, каб той толькі расьпісаўся на расійскай мове пры атрыманьні пасылкі.

Выплачана Новікаву пад'ёмных у разьмеры месячнага акладу пэнсіі па пастанове Мазырскай акруговай РСІ. **Выплата пад'ёмных Новікаву затрымлівалася, з прычыны адсутнасьці ў папраўчым доме належных сродкаў па каштарысе.**

За скрыўленьне клясавай лініі старшыня Прапойскай саматужна-прамысловай крэдытнай каапэрацыі **Майстэр выключаны з партыі** Магілеўскай АКК па заметцы «Абаронца варожага элемэнту з партбілетам».

На заметку рабкора Гантмана «Трэба над гэтым пытаньнем падумаць» Менская акруговая інспэкцыя працы паведамляе, што **здавальненьне ўсіх беспрацоўных ільготнымі абедамі немагчыма** з-за абмежаванай колькасьці сродкаў. **Танныя абеды адпускаюцца ў першую чаргу тым, хто мае большую патрэбу.**

Добруская раённая РСІ, расьсьледваўшы факты заметкі «У Добрускай каапэрацыі — гніль», паведамляе, што факты пра **Бляхэра і Анціна** **пацьвердзіліся і справа знаходзіцца ў сьледчых органах. Махцін сапраўды выдаў аднаму бяз кніжкі 4 мэтры мануфактуры, за што атрымаў вымову. Яўневіч, які выдаў па пратэкцыі талён на мануфактуру ня члену каапэрацыі, атрымаў суровую вымову.**

Справавод Рудзінскага сельсавету Пятровіч Міхась зьняты Сьмілавіцкім РВК з працы ў красавіку месяцы гэтага году **за грубыя адносіны да сялян і нядбайнасьць да працы.** Былому старшыні Рудзінскага сельсавету **Лычкоўскаму за грубыя адносіны да сялян і бюракратызм** у часе выбараў быў даны адвод, **і ён у сельсавет ня выбраны.** З боку ўпоўнаважанага РВК па перавыбарах Рудзінскага сельсавету **Лахмана** і ўпоўнаважанага райРСІ **Палея** дапушчаны нядбайныя адносіны да расьсьледваньня допісу. Допіс, у якім пісалася аб грубых адносінах да сялян быў затрыманы на некалькі месяцаў без руху.

Пацьвердзіліся факты аб дрэнных адносінах доктара да хворых сялян у Сёмкава - Гарадзецкім мэдпункце, за што **загадчык мэдпункту доктар Макееў зьняты з працы Заслаўскім РВК.**

«Рэагуюць на заметкі праз 12 месяцаў» — пісалася ў газэце **«Зьвязда»** ад 20-X г. г. аб непарадках у крэдытным таварыстве. Полацкай **АКК-РСІ вынесена суровая вымова з папярэджаньнем і зьнят з работы старшыня крэдытнага таварыства Барадулін за скрыўленьне клясавай лініі.** Таксама прыцягнуты да партадказнасьці **сакратар гэтай-жа парт'ячэйкі — Ладзіка.**

Па пастанове НК РСІ Гіндзін зьнят з пасады бранд-маёра Менскай гарадзкой пажарнай дружыны.

Да пачатку заняткаў Форнэль выключаны быў з БДУ, як сын кулака, які абкладаецца індывідуальным парадкам.

Загадчыку гаспадаркі Берасьценаўскай школы Янкоўскаму вынесена Аршанскай акруговай РСІ суровая вымова **за грубыя адносіны да вучняў і служачых.** Акруговаму інспэктару асьветы прапанавана прыняць меры да ўзмацненьня дысцыпліны ў Берасьценаўскай школе.

Пракуратура БССР, перагледзеўшы скаргу ў парадку нагляду, прысуд Гомельскага акрсуду па абвінавачаньні **Паўлава Аляксандра** па 204-а і 210 артыкулах КК паведамляе, што няма надставы для апратэставаньня прысуду, і лічыць, што апошні вынесены правільна.

Рабселькоры пішуць

Самадур у Пляшчаніцкім лясьніцтве

Амаль кожны вечар фурман Давідоўскі прымушаны завозіць «пана» прараба ў «сваты» да дачок млынара ўласьніка Гутмана, а на заўтра раніцою прывозіць яго назад. Калі-ж фурман паспрабаваў пярэчыць, то адразу-ж быў звольнены з работы. А другі рабочы, заўважыўшы пра бясчынствы Бэрнштэйна, быў таксама звольнены. За тое Бэрнштэйн добра сябруе з лішэнцамі Кузянцом і Ратнэрам.

Трэба паказаць самадуру на яго месца.

СВОЙ.

З габінэтаў на абмеркаваньне рабочых мас

Пераход Менскай галянтарэйнай фабрыкі «Беларуска» на бесьперапынны рабочы тыдзень дапамог-бы задаволіць той попыт, які зараз прад'яўляе рынак на галянтарэю.

З прычыны таго што фабрыка не спадзяецца на поўнае забесьпячэньне сырцом, пераход на бесьперапынку аж да гэтага часу «прапрацоўваецца» недзе ў габінэтах адміністрацыі. Рабочыя хацяць і вельмі цікавяцца гэтым пытаньнем, але аб ім нічога ня ведаюць.

Прапрацоўку пераходу фабрыкі «Беларуска» на бесьперапынку трэба наблізіць да шырокіх рабочых мас.

А. НЕБАГАТЫ.

Усё яшчэ абмяркоўваюць

У той час, калі многія прадпрыемствы ўжо падагульваюць вынікі сацспаборніцтва, **Полацкая электрастанцыя** на працягу некалькіх месяцаў усё абмяркоўвае праекты дагавору.

На выклік Полацкай электрастанцыі ўступіць у сацспаборніцтва Мазырская электрастанцыя адмовілася нібы таму, што ў іх рамонт. Праз 2-3 месяцы мазыране схамянуліся і прыслалі свой праект дагавору, але зараз палачане замарудзілі.

А вынікаў пакуль што ніякіх. І.

Даць па лапах хуліганам

На заводзе **«Чырвоны Кастрычнік»** (Мазыр) доўгі час арудавала група хуліганаў. Яны тэрарызавалі рабочых заводу і зьдзекваліся з іх рознымі спосабамі. Так, напрыклад, падвозчыкам апалу хуліганы-качагары—Гаравы, Сьвяцецкі, Дзікан—не давалі адпачываць, аблівалі іх вадой і часта зьбівалі да няпрытомнасьці.

Усё гэта здарылася толькі таму, што грамадзкія арганізацыі заводу на такія брудныя справы не рэагавалі і не праводзілі сярод рабочых належнай выхаваўчай работы.

М. В.

Суд

Хуліганы з Людаманту

Народны суд 2-га вучастку пад старшынствам т. Мазо разгледзеў справу хуліганаў Цэхановіча, Руткоўскага і Нікіціна, якія ў час катастрофы аўтамабіля аўтадараўскай ячэйкі пры заводзе «Энэргія» (аб чым у свой час пісалася ў «Зьвяздзе») кінуліся на пацярпеўшых з крыкам: «Бі іх, яны паламалі савецкі аўтамабіль». Гэтыя п'яныя хуліганы пачалі кідаць дошкамі і жалезам на ехаўшых у аўтамабілі пасажыраў. Толькі пасьля таго, калі пацярпеўшыя ад катастрофы Карповіч, Пробка і Залескі ўцяклі, разьюшаныя хуліганы суняліся.

Суд прыгаварыў Цэхановіча і Руткоўскага на 2 гады зьняволеньня кожнага з суровым адмежаваньнем. Нікіцін судом апраўданы.

А.

Паведамленьні

У панядзелак, 2-га сьнежня, а 4 гадз. дня, у чырвоным кутку абутковай фабрыкі (Няміга, 36) адбудзецца пасяджэньне аб'яднанага **Бюро Скаргаў НК РСІ,** на якім будуць разгледжаны наступныя справы:

1. Аб канцылярскай цяганіне Дзяржбанку.
2. Справа аб няправільным разьмеркаваньні кватэр жылсталом Менкамгасу—т.т. Восіным і Нячаевым.
3. Справа былой работніцы п/к. абутнікаў **Хаюцінай.**
4. Аб цяганіне ў АКВК пры Наркамземе.
5. Справа аб інтэрнаце Менакрана.
6. Выклікаюцца рабочыя засядацелі **Бюро Скаргаў** т.т. Выгаднэр, Цэйтліна, Бацьвінік, Банкевіч (абутковая фабрыка); Славінскі, Тоўсты, Азаркевіч, Урублеўскі, Барташэвіч, Сазановіч (завод «Энэргія»); Макоўскі, Сьмусь і Бэнэнсон (шпалерная фабрыка).

Усе таварышы, якіх датычаць гэтыя справы, павінны зьявіцца.

Запрашаюцца рабочыя абутковай фабрыкі і члены саюзу.

Дом Камасьветы імя Карла Маркса. 1. У Доме пачынаюцца кансультацыі для членаў партыі, якія вывучаюць ангельскую, нямецкую і францускую мову. Кансультацыі адбываюцца 5, 15, 25, 9, 19, 29 кожнага месяца ад 8 да 10 гадз. увечары, у пакоі № 23, уваход з вул. Энгельса.

Кансультант **Мальбін.**

2. Сёньня ў габінэце (Дом Камасьветы) партработы ад 7 да 9 гадзін увечары кансультацыя таварыша **Шапавалава** па гісторыі УсеКП(б) і КП(б)Б.

Ад 8 да 10 гадзін — індывідуальная кансультацыя т. **Гельфанда** па матэматыцы.

Запрашаюцца ўсе таварышы, якія займаюцца самаадукацыяй.

Дэкадны камвуз паведамляе, што слухачы гістарычнага цыклу камвузу могуць атрымаць чарговае заданьне ў партгабінэце (Дом Камасьветы).

2-га сьнежня, а 6 гадзіне ўвечары ў памяшканьні АПА габінэту склікаецца нарада прадметнай камісіі па эканомпалітыцы. Выклікаюцца т.т. Соруль, Вайнбэрг, Велькаў, Мядзьвецкі, Рубінштэйн, Розэнгауз, Гарэлік і Матусэвіч.

Яўка абавязкова.

Папраўкі:

Учора была зьмешчана інфармацыйная заметка пад загалоўкам «На бараньбу за ўзьняцьце прадукцыйнасьці акадэмічнае працы», адбіваючая працу агульнага партыйнага адкрытага сходу ўсіх факультэтаў БДУ. У першых радкох справаздачы надрукавана «24 лістапада закончыўся агульны сход усіх факультэтаў БДУ»... трэба: «агульны партыйны сход» і г. д.

***

На 4 стр. зьмешчана была кататы Ю. Дрэйзіна пад назвай: «Стагодзьдзе дня сьмерці кампазытара А. Г. Рубінштэйна», трэба: «Стагодзьдзе з дня нараджэньня кампазытара А. Г. Рубінштэйна».

Адказны рэдактар ЯН. АСЬМОЎ.

ТЭАТР і КІНО

Дзяржаўны Яўрэйскі Тэатр БССР

Нядзеля, 1 сьнежня
АДКРЫТЫ СПЭКТАКЛЬ
Білеты ў рабочай касе і ў касе тэатру.

Ц. Даўгапольскі.
Барацьба машын

Пачатак спэктакляў роўна а 8 г. 30 м.

ДОМ АСЬВЕТЫ
НЯДЗЕЛЯ, 1 СЬНЕЖНЯ
Пачатак а 8 г. 30 м. увеч.

Спэктакль Бел. Дзярж. Тэатру пад кіраўн. ГАЛУБКА
ПРАВАКАТАРЫ у 5-ці актах.
Папярэдні продаж білетаў у касе Дому з 12—2 і з 6—10 г.

РЭЙКІ ГУДУЦЬ...

КІНО-ТЭАТР КУЛЬТУРА
Бытавая камэдыя з пралёгам **РАБОЧНАЯ ЖАНЧЫНА**
Звыш праграмы культфільм у 2-х част. вытворч. БЕЛДЗЯРЖКІНО **НОВЫ ГОРАД** (ГОМЕЛЬШЧЫНА) Рэж. НАЙДЗІЧ.
Пачатак роўна а 7 г. увеч. Каса—ад 5 г.

КІНО ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ
ВЫКЛЮЧНА МАСТАЦКІ ФІЛЬМ **ЧОРНЫ ПАРУС**
Драма ў 6 частках
Звыш праграмы хроніка „Совкино" № 65
Пачатак 1 сэансу а 7 г.—каса—ад 5 г.

КІНО ПРАЛЕТАРЫ
2-гі ТЫДЗЕНЬ 2-гі
БЭСТЭР КІТОН у амэрыканскай камэдыі
ГЕНЭРАЛ у 7 частках.
Пачатак—а 7 г. увеч. Каса—ад 5 з пал. г.

1-шы дзіцячы кіно-тэатр „ЮНЫ ПІЯНЭР"
ЯНКА і МСЬЦІВЕЦ у 6 частках
У галоўных ролях В. Нольмэн і дрэсыраваная нямецкая аўчарка Тасса
Каса адчынена штодня ад 2 гадз. дня.

КІНО СПАРТАК
Выдатны амэрык. трука-прыгодніцкі фільм
Жанчына сышчык («ПАНОПТА») у 8 част.
Пачатак а 6 гадз. Каса—ад 5 гадз.

Вышаў з друку і прадаецца № 7 часопісі „УЗВЫШША".

У НУМАРЫ:
Ул. Дубоўка—Крыху восені і жменька кляновых лістоў (вершы).
Кузьма Чорны—Лявон Бушмар (аповесьць).
С. Дарожны—Ліст з Палесься, За вучобай (вершы).
В. Шашалевіч—Воўчыя ночы (драматычныя абразы).
Максім Лужанін—Вершы каляровага алоўка.
» » —Бабіна лета (апавяданьне).
В. Брусаў—Мы, Трырэма, Муляр (вершы).
Крапіва—Пажар (байка), Курортны верш.
А. Адамовіч — Паўлюк Трус.
Я. Доўгі—Латвійскі пісьменьнік Ян Райніс.
Л. Трыер—Пра дым фабрычны, які я ня знаю адкуль ідзе.

Падпісвайцеся на часопісь „УЗВЫШША" на 1930 г.
УМОВЫ ПАДПІСКІ:
на 1 год—5 руб., на 6 мес.—3 руб., на 1 мес.—70 к.
Ёсьць некалькі камплектаў за мінулыя гады. Пры падпісцы на 1930 год і на камплекты даецца скідка і растэрміноўка.
Падпіска прымаецца ў рэдакцыі «УЗВЫШША» (Савецкая, 68, Дом Пісьменьніка), а таксама ўсімі выдавецкімі і паштова-тэлеграфнымі канторамі і ўпоўнаважанымі часопісі «УЗВЫШША».

1930 г. ОТКРЫТА ПОДПИСКА 1930 г.
4-й год издания — на двухнедельную иллюстрированную — 4-й год издания
„ОХОТНИЧЬЮ ГАЗЕТУ"
Изд. Пром. Кооп. т-ва „Московский Охотник и Рыболов".
Подписная плата: на год—2 р. 40 к., на полгода—1 р. 20 к., на 3 м.—60 к.
Все годовые подписчики, уплатившие до 1 апреля 2 р. 40 к., получают бесплатное приложение—2 брошюры: 1) Хищные птицы и борьба с ними и 2) Ужение рыбы зимой.
Годовые подписчики за доплату в 1 р. 10 к. получают 12 брошюр приложений, т. е. уплатив 3 р. 50 к. они получат в течение года 24 номера иллюстрированной „Охотничьей Газеты" и 12 следующих брошюр:
1) Заказники, заповедники и приписные хозяйства; 2) Кролиководство; 3) Гончая и ее стандарт; 4) Пойнтер и его стандарт; 5) Английский сеттер и его стандарт; 6) Ирландский сеттер и его стандарт; 7) Хищные птицы и борьба с ними; 8) Охота на барсуков и лис с фокстерьерами; 9) Охота на мелких зверьков; 10) Стэнд и стрельба на стэнде; 11) Ужение рыбы зимой и 12) Технические советы рыболову.
Годовым с приложением подписчикам допускается рассрочка: при подписке 1 р. 50 к., до 15 февраля 1 р., до 1 апреля 1 р. (при каждой высылке денег указывать обязательно „годовая с приложением").
«ОХОТНИЧЬЯ ГАЗЕТА» имеет отделы:
1) Освещение организационных вопросов охоткооперативного строительства; 2) Охотничье хозяйство; 3) Беллетристика; 4) Собаководство; 5) Охотничье оружие; 6) Рыболовство и рыбоводство; 7) Жизнь мест; 8) Вопросы и ответы.
Подписка на „Охотничью Газету" принимается в редакции, а также во всех почтовых отделениях и у письмоносцев.
Подписную плату адресовать: Москва, Никольская ул. 4, Редакция „Охотничьей Газеты"

„СЕКАРОВСКАЯ ЖИДКОСТЬ".
ВЫТЯЖКА ИЗ СЕМЕННЫХ ЖЕЛЕЗ ПРИГОТОВЛЕННАЯ ПО СПОСОБУ ПРОФ. Д-РА БЮХНЕРА
СЕКАРОВСКАЯ ЖИДКОСТЬ — EXTRACTUM TESTICULORUM — ОТДЕЛ — ГАЛЕН-МОСКВА — В МОСКВЕ
ПРЕЙСКУРАНТ ВЫСЫЛАЕТСЯ БЕСПЛАТНО
ПРИ ОТСУТСТВИИ В МЕСТНЫХ АПТЕКАХ И МАГАЗИНАХ САНГИГИЕНЫ ЛАБОРАТОРИЯ ВЫСЫЛАЕТ НЕ МЕНЕЕ 2-Х ФЛАКОНОВ ПО ПОЛУЧЕНИИ 25% ЗАДАТКА
ЦЕНА ФЛАКОНА 2 РУБЛЯ ПЕРЕСЫЛКА ЗА НАШ СЧЕТ
ВРАЧАМ ДЛЯ ИСПЫТАНИЙ GRATIS.
ЛАБОРАТОРИЯ КООПЕРАТИВА ГАЛЕН-МОСКВА МОСКВА 2 ВЫШЕСЛАВЦЕВ П. Д. 6-6

ЗАОЧНЫЕ ГОСКУРСЫ **КРОЙКИ и ШИТЬЯ**
мужск. головн. уборов и дамск. шляп. Плата по 1 р. в м-ц. Художествен. вышив. (ручн. и машин.). Кружководов и закройщиков—плата по 2 р. в м-ц. По окончании — свидетельство. На курсах обучается 15.000 чел. Справочник 20 к. мелк. марками.
МОСКВА, 9, Тверская, 24.

2 КВАТЭРЫ
2 пакоі 9 кв. с. (Ленінск. вул.) і 1 пакой 4,75 кв. с. (Інтэрнац. вул.)
МЯНЯЕМ
на 1 кватэру з 3—4 пакояў. Адрас у канторы „Зьвязда".

ЕЖЕМЕСЯЧНЫЙ ОБЩЕСТВЕННО-ЛИТЕРАТУРНЫЙ, КУЛЬТУРНО-БЫТОВОЙ И ДОМАШНЕ-ХОЗЯЙСТВЕННЫЙ
ЖЕНСКИЙ ЖУРНАЛ
ОСНОВНЫЕ ОТДЕЛЫ: ПОЛИТИЧЕСКИЕ ОБЗОРЫ, КУЛЬТУРА И БЫТ; ЛИТЕРАТУРА ДОМОВЕДЕНИЕ. ЗДОРОВЬЕ СЕМЬИ, ВОСПИТАНИЕ ДЕТЕЙ; РЕМЕСЛО и ПРИКЛАДН. ИСКУССТВО
В 1930 г. „Женский Журнал" дает подписчикам приложение **МОДЫ СЕЗОНА**
4 выпуска в год в красках.
Последние модели—платья, костюмы, пальто, шляпы, белье, детские костюмы, мужск. фасоны и друг.. Подписка на Моды Сезона без журнала не принимается
БЕСПЛАТНО
ЧЕТЫРЕ ПРИЛОЖЕНИЯ
К КАЖДОМУ НОМЕРУ ЖУРНАЛА ПРИЛАГАЮТСЯ:
1. ДЕТСКИЙ УГОЛОК в КРАСКАХ
2. РУКОДЕЛЬНЫЕ УЗОРЫ
3. ВЫКРОЕЧНЫЙ ЛИСТ
4. ФАСОНЫ ПЛАТЬЕВ в КРАСКАХ
ТРИ ПРЕМИИ
ГОДОВЫЕ подписчики, уплатившие подписную плату сразу за весь год, получат большую книгу „ДОМАШНИЕ РЕМЕСЛА", и 10 книжек „БИБЛИОТЕКИ ОГОНЕК" ПОЛУГОДОВЫМ подписчикам—Комплект выкроек и рукодельных листов и за доплату в 1 р. КНИГУ „ДОМАШНИЕ РЕМЕСЛА".
ПОДПИСНАЯ ЦЕНА НА 1930 ГОД
на год—10 р.. на 6 м.—5 р. 50 к.. на 3 м.—3 руб. Для годовых подписчиков допускается рассрочка: при подписке 4 р., к 1 апреля 3 р. и 1 июля 3 р. „Женский Журнал" с приложен. „Моды Сезона"—4 выпуска в год на 12 м.—14 р., на 6 м. 8 р.
ПЕРЕВОДЫ адресовать: Москва, 6, Страстной бульв., 11, Акц. Издат. О-ву „Огонек"
Подписка принимается также всюду на почте

ЗАВОЧНЫЯ КУРСЫ БУХГАЛЬТЭРЫІ
Курсы рыхтуюць работнікаў для нізавых каапэрацыйных арганізацый, крэдытных таварыстваў, арцеляй усіх відаў, калгасаў, саўгасаў і г. д.
Тэрмін навучаньня 8 месяцаў.
Прымаюцца асобы з адукацыяй ня ніжэй 4 груп сямігодкі. Прыём адбываецца круглы год.
Скончыўшыя курсы атрымліваюць адпаведнае пасьведчаньне.
Плата за курс 33 руб. уносіцца так: 9 руб. пры паступленьні, з якіх 4 руб. залічваюцца за 8 месяц і па 4 руб. штомесячна ў пачатку кожнага навучальнага месяцу. Умовы прыёму высылаюцца за 2 дзесяцікапеечныя маркі.
Грошы пераводзяцца па адрасе: Менск, Усекабанк, бяг. рахунак № 63. Усю карэспандэнцыю накіроўваць: Менск Усекабанк, Завочным курсам.

У ВЫПАДКУ НЕАКУРАТНАЙ дастаўкі газэты „ЗЬВЯЗДА" званіце па тэл. **2-49**

Згубленыя і ўкрадзеныя наступныя дакуманты лічыць несапраўднымі:

Паявая кніжка Паўлючэнка Е., выд. Клясьціцкім спажывецк. т-вам. 1070

Камсамольскі білет № 8781 Сіверына У. Я., выд. Лепельск. РК ЛКСМБ. 1071

Паявая кніжка Каралева А. В., выд. Чавускім спажыв. т-вам. 1072

Віза № 1026 Кудзіна І. М., выд. Анусінск. с-с. 1073

Віза № 973 Фалькоўскага І. М., выд. 14 паграпатрадам 1074

Чырвонаарм. кніжка, выд. аддз. пульротай, вуч.-конская кніжка Альперовіч З. 1075

Пашпарт № 1675 Шота М. П., выд. Тураўск. РВК. 1076

Членск. білет саюзу будаўнікоў Лескаўпа І. А. 1077

Асабов. пасьвед. з візай Кубліцкай В. І., выд. Вітуніцкім с-с. 1078

Пасьведч. Голанда С., выд. Койданаўск. РВК. 1079

Камсамольскі білет № 48903 Чабатора Л. Ц., выд. Барыс. РК ЛКСМБ. 1080

Членск. кніжка Андрэева І. М., выд. саюзам гарнякоў. 1081

Вуч.-вайсковая кніжка Старавойтава П. К., выд. Чавуск. РВК. 1082

Вуч.-вайсковая кніжка Старавойтава М., выд. Чавуск. РВК. 1083

Асабов. картка Гольдмана Ф. Д., выд. Караліпск. РВК. 1084

Дзьве вуч.-конскія кніжкі, выд. Расонск. РВК, дзьве паявыя кніжкі, выд. Клясьціцкім спажывецк. т-вам на імя Быкава Ф. Е. 1085

Партбілет № 844601 Цымермана С. О. 1086

Пасьведч., выд. Полацк. ваенкаматам, прафбілет № 54002 Таклінок П. М. 1087

Чырвонаарм. кніжка Радоўскага В. А., выд. 97 палком. 1088

Партызанскае пасьведчаньне Багадзілава Л. І., выд. Чавуск. РВК. 1089

Чырвонаарм. кніжка Рашчанскага А. Е., выд. 97 палком. 1090

Менск, Галоўлітбел № 397.